

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Prešer-
nova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842; Praha čisto
78.180; Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Dan dela na Bledu

Dve avdijenci g. ministrskega predsednika — Nadškof dr. Jeglič v poslovljni avdijenci — Živahna posvetovanja ministrov — Prihod ministra dr. Šibenika

Bled, 21. avgusta. Tudi danes je vladalo na Bledu, ki je po prihodu Nj. Vel. kralja in ministrskega predsednika postal središče državne politike, zelo živo vrvenje. Ministri, ki se mude na Bledu, so imeli ves dan razgovore in konference o raznih tekočih in aktualnih poslih svojih resorov. Navzočnost številnih ministrov je privabila na Bled tudi mnoge druge javne delavce iz vse države. V Suvoboru je bila danes zopet cela vrsta avdijenc in državni posli vladarju tudi na Bledu ne dopuščajo nikakega odnosa.

Ministrski predsednik general Živkovič je bil tudi danes po svoji starosti že zgodaj na nogah. Ob 8. je že sedel v družbi ministrov Uzunoviča in dr. Sršića na terasi Parkhotela, kjer je zajtrkoval, obenem pa pregledoval liste in drugo pošto. Ko je prispel kmalu na to še minister dvora g. Bora Jeftić, so imeli konferenco, ki je trajala do pol 10., ko se je minister dvora vrnil v Suvobor, dočim so ostali gg. ministri z ministrskim predsednikom krenili peš po Bledu do »Belvedera.« od koder se je nato ministrski predsednik z avtomobilom odpeljal v Suvobor v avdijenco h kralju. Današnja avdijenca ministrskega predsednika je trajala vse do 11.15.

Ob pol 12. je bil sprejet od Nj. Vel. kralja v kratki poslovljni avdijenci biviš ljubljanski škof, titularni nadškof dr. Anton B. Jeglič. Upokojeni nadškof se je davi pripeljal z avtomobilom iz Gornje grada, da se poslovi od vladarja. Nosil je pri tej priliki vsa visoka odlikovanja, ki jih je prejel tekom svojega dolgoletnega pastirovanja.

Z jutranjim brzovlakom je prispel iz Beograda na Bled minister za poljedelstvo dr. Stanko Šibenik. V parku ob jezeru je konferiral delj časa z navzočimi ministri Uzunovičem, dr. Sršićem in dr. Šveglom, nato pa je po povratku ministrskega predsednika odšel v Suvobor, kjer je bil ob pol 12. sprejet v avdijenco, ki je trajala do 13. Med njegovo avdijenco so se v blejskem parku nadaljevale konference med navzočimi ministri in ministrskim predsednikom, kasneje pa so se jim pridružili ugledni javni delavci iz Slovenije, med drugimi bivši minister dr. Kramer, dr. Gregorin, dr. Novčan in Albin Prepeluh, dočim je imel minister pravde doktor Sršić daljši razgovor z glavnim urednikom »Jugoslovenskega Lloyd« Iva-
nom Malinarjem.

Sivar paša sestavlja nevtrarno egiptsko vlado

Konservativna vlada Sydky paše se bo morala umakniti nevtralnemu kabinetu — Nacionalisti nepremagljivi

Kairo, 21. avgusta, d. Ko je prevzela vlada Sydky paše svoje posle po odgodi egiptске zbornice junija meseca, je bil eden njenih glavnih argumentov proti nacionalistični stranki ta, da je z njeno finančno in gospodarsko politiko privedla državne finance skoro na rob propada. Sedaj pa je vlada Sydky paše že dva in pol meseca na krmlu in še vedno ni storila nobenega koraka za ureditev gospodarskih vprašanj. Ves ta čas je porabila izključno za politične akcije v borbi proti odporu naroda, ki stoji skoro ves za nacionalistično stranko.

Zaradi tega pa trpi vse večjo škodo egiptsko gospodarstvo, ki bo moralo prevzeti nase še nova davčna bremena, ker si je postavila vlada Sydky paše menda za glavno nalogo premeščati in penzionirati uradnike, ki pripadajo nacionalistični stranki, s čimer bo državni proračun ne malo obremenjen.

Policijske odredbe proti nacionalistom so se izkazale kot nezadostne ter je vse bolj jasno, da je borba proti

Za jutri je napovedan prihod ministra trgovine g. Juraja Demetroviča. Prihod ministrov gospodarskih resorov je v zvezi s skorajšnjim sestankom jugoslovenske in rumunske delegacije na Bledu, za nadaljevanje razprave o izvedbi sinajskega sporazuma. Posvetovanja pa se nanašajo tudi na varšavsko konferenco glede splošnega sporazuma agrarnih držav. Po dosedanjih dispozicijah bo načeloval naši delegaciji, ki se bo udeležila varšavske konference, minister za poljedelstvo dr. Stanko Šibenik. Minister dr. Šibenik bi se moral nocoj vrniti v Beograd, toda ostal bo jutri še na Bledu, da se udeleži nadaljnjih posvetovanj.

Po teh konferencah in avdijencah se je ministrski predsednik v spremstvu ministrov Uzunoviča in dr. Sršića odpeljal s čolnom po Blejskem jezeru. Ko se je vrnil, je izjavil, da je naravnost očaran nad lepoto te vožnje.

Beograd, 21. avgusta. AA. Minister financ dr. Švrljuga je nocoj odpotoval z brzovlakom na Bled, kjer ostane nekaj dni.

Nj. Vel. kralj na izletu

Bled, 21. avgusta. Nj. Vel. kralj je napravil danes popoldne avtomobilski izlet v blejsko okolico. Zvečer ob pol 7. se je vrnil na Bled. Povsod, koder se je vozil in so ga ljudje spoznali, so ga navdušeno pozdravljali, zlasti živahno pa je bil vladar aklamiran na povratku med vožnjo po blejskih ulicah, kjer je bila baš v tem času najživahnejša večerna promenada.

Konferenca ministrov

Bled, 21. avgusta. Ker so zbrani na Bledu ministri vseh važnejših, zlasti gospodarskih resorov, je ministrski predsednik general Živkovič sklical danes popoldne ob pol 5. v svoje apartmane v Parkhotelu konferenco vseh na Bledu navzočih ministrov, neke vrste ožjo sejo ministrskega sveta. Kmalu po 4. uri so se zbrali v Parkhotelu ministri Uzunovič, dr. Sršić, doktor Marinković, dr. Šibenik in dr. Švegl. Razpravljali so o vseh aktualnih vprašanjih.

Konferenca je trajala do pol 7. zvečer, nakar so se gg. ministri podali na sprehod, ministrski predsednik g. general Peter Živkovič pa se je odpeljal v Suvobor, kjer je bil ponovno v avdijenci. Zvečer je minister dvora g. Bora Jeftić priredil na čast ministrskemu predsedniku večerjo v hotelu »Toplice«.

Polom velike italijanske družbe

Milan, 21. avgusta. s. Največja italijanska azurna družba za poljedelsko podjetje »Societa delle Bonifiche Ferraresi« v Turinu z akciskim kapitalom od 100 milijonov lir, je ustavila plačila ter ji je bilo od sodišča dovoljeno poravnalno postopanje. Družba je zaradi borznih spekulacij upravnega sveta ter zaradi podpornih akcij za svoje akcije na borzi pretrpela izgube v višini več kot 250 milijonov lir.

S tem je bil izgubljen kapital kakor tudi vse rezerve. Družba je bila ustanovljena leta 1872. v Ferrari ter se je v zadnjih letih zelo razvila. V zadnjih 10 letih je razdeljevala dividende od 10 do 14 odstotkov. Nominalna vrednost njenih akcij je znašala 204, prometni kurz pa 400—450 lir. V zadnjih dnevih pa je padel na 45 lir. Polom te družbe je v finančnih in agrarnih krogih Italije povzročil veliko senzacijo.

Briandova »modra knjiga«

Pariz, 21. avgusta. g. Na današnji seji ministrskega sveta je Briand podal obširno poročilo o »Modri knjigi«, ki jo pripravlja in ki bo vsebovala odgovore držav k njegovemu načrtu glede federativne ureditve Evrope.

Preprečen bombni atentat v Nemčiji

Hannover, 21. avgusta. s. Davi so v zgodnjih jutranjih urah našli v domu tukajšnjih strokovnih organizacij paket, ki so ga odprli. V paketu je bil zelo skrbno konstruiran peklenjski stroj, v katerem je bila granata z močnim eksplozivom. Eksplozija tega peklenjskega stroja bi zadostala za porušitev velikega dela poslopja. K sreči peklenjski stroj ni funkcioniral. Storilo se neznan. Hannoveranska policija je zahtevala detektive iz Berlina, ki ji bodo pomagali pri preiskavi.

VELIKI PRAZNIK

JUGOSLOVENSKEGA UČITELJSTVA

Jubilejna skupščina UJU — štiri tisoč učiteljev in učiteljic na kongresu — Otvoritev jubilejne razstave — Splošno priznanje slovenskemu učiteljstvu

Beograd, 21. avgusta z. Na snočnjem sestanku, ki je bil sklican posebej za razpravo o novih pravilih UJU, so zavzemala svoja stališča posamezna poverjenstva. Za ljubljansko poverjenstvo je podal izjavo g. Andrej Škulj. Kompromisen predlog v zadevi sekcij je podal g. Dušan Šestan iz Ptuj, ki ga je formuliral naslednje: Sekcije naj se same organizirajo na podlagi izjav okrajnih učiteljskih društev. Doslej sta namreč na skupščini dominirali dve mnenji: prvo je šlo za tem, da se ohranijo le dosedanja poverjenstva, drugi pa so zahtevali organiziranje UJU po banovinah. Zadeva je posebno važna zaradi razdelitve dosedanjega imetja in je bilo zato mnogo različnih mnenj. Zdi se, da bo obveljal predlog g. Šestana. Na sestanku je govoril tudi g. Ivan Dimnik, urednik »Učiteljskega tovariša«, ki je na zbrane delegate apeliral, naj se zedinijo končno na enotno mnenje v vseh stanovskih zadevah.

Važno je, dalje vprašanje proporc za volitve v glavno upravo; na proporc so vztrajali zlasti tudi člani beogradskega poverjenstva. O tem je izjavil g. Dimnik, da so vsi člani za proporc, a ga različno tolmačijo. »Mi hočemo točnosti, ne skupinskih mišljenj, temveč zastopstvo po sposobnosti in delu za učiteljske interese. Živimo v jakko resni dobi, v kateri se odstranjujejo vse stare razvade. Prav te dni dajemo v mavzolej polkovne zastave naše lunaške vojske, ki so bile napojene s krvjo naših prednikov, in dobivamo jugoslovenske polkovne prapore. Že samo zato moramo tudi v tem smislu baš učitelji absolutno zavreči prapore, ki jih bi kazali na prejšnja opredeljenja, in moramo razviti enotno stanovsko zastavo na nacionalni podlagi.« Govor g. Dimnika je bil sprejet z burnim aplavzom.

»Narodna Prosveta«

Govorilo se je dalje o »Narodni Prosveti«, centralnem glasilu UJU. Stavlien je bil predlog, naj postane »Narodna Prosveta« obvezno glasilu za vse organizirano članstvo. S tem bi bil ukinjen ljubljanski »Učiteljski tovariš«, ki izhaja že čisto 70. leto, ki pa bi ga ne kazalo ustaviti in namesto njega uvesti »Narodno Prosveto« kot zvezno glasilu. Za predlog so se izjavili predvsem člani beogradskega poverjenstva.

Reorganizacija izvršnega odbora

Ljubljansko poverjenstvo je predlagalo, naj se reorganizira izvršni odbor, ker se čisto dogaja, da zavzema drugačno stališče kakor zunanji člani. Ko je zadnjič prišla v razgovor neka važna zadeva, je izvršni odbor zmagal z 12 glasovi proti 11, kar je vsekakor Pirova zmaga, ki ne more koristiti stanovski iskrenosti. V tem oziru je bilo predlagano, naj se izvršni odbor okrne samo na glavne funkcije in vanj pritegnejo vsi predsedniki poverjenstev. Sestanki izvršnega odbora naj bodo odslej vsak mesec, sklepi pa obvezni za centralo. Edino na ta način se bo vzdrževala kontinuiteta med pokrajinskimi organizacijami in osrednjo upravo.

Jubilejna skupščina UJU

Danes dopoldne se je že ob 8. napolnila ogromna dvorana nove univerze, ena največjih dvoran v Beogradu. Do zadnjega kotička so bili natrpani tudi hodniki in galerije, a še vedno je moralo z zborovanja oditi kakih 1000 udeležencev, ker niso dobili več prostora. Na skupščini sami je bilo do 3000 zborovalcev.

Ob 9. je prišel v dvorano zastopnik Nj. Vel. kralja polkovnik D. arič, v njegovem spremstvu pa zastopnik prosvetnega ministrstva načelnik Dragoslav Djordjevič. Navzoči so bili tudi rektor beogradske univerze dr. Čeda Mitrovič, podpredsednik beogradske občine dr. Stojadinović, predsednik Jugoslovenskega profsorskega društva Nedeljko Divac, zastopnica ženskih organizacij Leposava Petković, načelnik prosvetnega ministrstva dr. Krstić, načelnik oddelka za osnovno-šolski pouk Branković in mnogi drugi.

Otvoritev skupščine

Jubilejno 10. skupščino UJU je otvoril predsednik osrednjega odbora g. Vlada Petrovič, ki je pozdravil vse navzoče delegate ter jih pozval, naj tudi v bodoče kakor doslej posvetijo vse svoje sile organizaciji. Spominjal se je zaslužnih prosvetnih delavcev, ki so posvetili svoje sile delu za napredek učiteljske organizacije. Med burnim aplavzom zborovalcev je še prav posebej pozdravil g. Engelberta Gängla, ki je sestavljal prva pravila današnje jugoslovenske učiteljske organizacije. Zahvalil se mu je za njegovo dolgoletno delo ter ga naprosil, naj ostane zvest organizaciji tudi v bodoče. Sličen pozdrav je naslovil tudi na g. Čedomira Todroviča. Nato se je spominjal pokojnih učiteljev, ki so posvetili svoje delo napredku učiteljske organizacije, Davorina Trstenjaka, Sokoloviča in drugih.

Po teh pozdravnih besedah je imel predsednik daljši

slavnostni govor

v katerem je naglašal, da ima učitelj predvsem pravico do življenja in da mu mora organizacija s svojim programom pri tem iti kar najbolj na roko. Naloga učiteljske organizacije bo v bodoče, izpolniti stanovsko zavest ter posvetiti še prav posebno pozornost učiteljskim gospodarskim inštitucijam. Uspeh, ki ga je doseglo jugoslovensko učiteljstvo z organizacijo prve prostovoljne šolske razstave, je pokazal, koliko idealizma in moči leži v organizaciji jugoslovenskega učiteljstva. Na razstavo morejo biti ponosni tako učitelji kakor učenci, ker kaže, da je naša šola moderna, da gre naprej in navzgor.

Predsednik je ob tej priliki še prav posebej pohvalil delovanje ljubljanskega poverjenstva in njegovih članov, ki so v največji meri pripomogli do tako sijajne šolske razstave. Zahvalil pa se je tudi inšpektorju ministrstva prosvete g. Pavlu Fleretu, ki jo je organiziral.

Predsednik kongresa je nato prečital ob navdušenem odobravanju vseh navzočih

vdanostno brzovajko Nj. Vel. kralju ter pozdravni brzovajki ministrskega predsednika in prosvetnemu ministru, nakar je pozdravil navzoče goste, posebej zastopnika Nj. Vel. kralja polkovnika Šariča in zastopnika prosvetnega ministra načelnika Djordjeviča.

Za pozdrav se je prvi zahvalil načelnik Djordjevič naglašajoč, da je sedanja vlada v polnem obsegu sprejela v svoj program načela in smernice, ki si jih je postavilo UJU pred desetimi leti. S tem je podana garancija, da se bodo ta načela izvedla na vsej črti.

Pozdravi učiteljstvu

V imenu beogradske občine je pozdravil kongres podžupan dr. Stojadinović. V svojem lepem govoru je poudarjal važnost in težko nalogo, ki jo vrši med narodom učiteljstvo. Za profsorsko udruženje je sporočil pozdrave predsednik prof. dr. Divac, poudarjajoč, da je duševno delo, ki ga vrši učiteljstvo, posebno težavno in odgovorno. Če se poruši zgradba, ki jo gradi ročni delavec, se da škoda v nekaj mesecih popraviti.

„Fidac“ odklanja revizijo mirovnih pogodb

Govor predsednika »Fidaca« polkovnika Abota na grobu neznanega vojaka v Gornji Šleziji

Varšava, 21. avgusta AA. Včeraj je v Katicah predsednik FIDAC-a polkovnik Abot položil venec na grob neznanega vojaka, ki je padel za svobodo Gornje Šlezije. V svojem govoru, je polkovnik Abot poudaril, da se sklada z mišljenjem Poincaréja, da nam milijoni bojnikov, ki so padli v veliki vojni, nalagajo vsem kategorično dolžnost, da se odkrito borimo proti vsakemu poizkusu za revizijo mirovnih pogodb. FIDAC ne bo nikoli pristal na nikakršno revizijo mirovnih pogodb.

Pokojni dr. Stresemann o reviziji vzhodne meje

Stresemann je menil, da je vprašanje sporazuma med poljskim in nemškim narodom važnejše kakor revizija vzhodnih meja

Varšava, 21. avgusta. AA. Socialistični list »Robotnik« priobčuje članek socialističnega prvaka Diamandija, ki v njem navaja svoj razgovor s pokojnim dr. Stresemannom o poljsko-nemških odnosih v zvezi z vprašanjem koridorja. Diamandi je pri tisti priliki poudarjal, da živi na ozemlju »koridorja« večina poljsko prebivalstva in da zato ni Poljaka, ki bi privolil v to, da zapusti svoje sorojake in prepusti njihovo ozemlje drugim. Do tega pa ne more priti že zato, ker se bodo narodi medtem že povsem zblizali. Pokojni dr. Stresemann je tedaj odgovoril Diamandiju tole:

»Ne morem zanikati pravilnosti našega naziranja, da vprašanje koridorja ni aktualno, kajti sedaj gre za zblizanje med narodi in na nas je, da pospešimo medsebojno razumevanje. Potrebno je medsebojno

viti. Če pa se poruši moralna zgradba, ki jo gradi v narodu učiteljstvo, so potrebna desetletja, predno se škoda vsaj deloma popravi.

Kongres so dalje pozdravili še zastopnik Narodne odbrane g. Jelić, zastopnica pomladka Rdečega križa gospa Leposava Petković, ki je poudarjala, da je v prvi vrsti zaslug učiteljstva, da je organizacija pomladka Rdečega križa danes tako močna. V toplih besedah se je zahvalil jugoslovenskemu učiteljstvu za vso tekom zadnjih let izkazan podporo zastopnik ruskih emigrantov g. Gril, ki je ob enem izročil predsedniku diplomu častnega članstva društva ruskih pedagogov.

Brzovajno je čestital UJU k jubilejnemu kongresu prvi podstarosta Sokola kraljevine Jugoslavije g. Engelbert Gängl. Brzovajna čestitka Sokolstva je izzvala med navzočimi viharne ovacije sokolstvu in kraljevskemu domu. Po še nekaterih formalnostih je predsednik zaključil otvoritveno sejo, nakar se je formalna pred poslopijem

impozantna povorka,

v kateri je bilo nad 4000 učiteljev in učiteljic iz vseh pokrajin naše države. Povorka je krenila po beogradskih ulicah, povsod živahno aklamirana, do saborne šole, kjer je nameščena razstava ročnih del. Ob navzočnosti zastopnikov učiteljstva in povabljenih gostov je načelnik g. Flere

otvoril razstavo

s kratkim nagovorom, v katerem je orisal važnost delovne vzgoje v osnovni šoli, nakar so si gostje ogledali obširno in nad vse zanimivo in poučno razstavo. V posameznih oddelkih so bili gostom predstavljeni aranžerji razstave, med drugimi gg. Mlekuž, Rupnik in Levčeva iz Ljubljane, Vanič iz Krškega, Prinčič iz Viča in Skala iz Maribora. Po priznanju vseh se na razstavi najbolj odlikuje oddelk ročnih del iz dravske banovine, ki vzbuja tako po sistematični organizaciji, kakor po razstavljenih delih splošno pozornost. V pevskem oddelku razstave je bil visokim gostom predstavljen med drugimi tudi g. Drago Zupančič, predsednik učiteljskega pevskega zbora v Ljubljani.

Gospodarska kriza v Italiji

Rim, 21. avgusta. AA. List »Fascista« objavlja vest, da je bilo v Italiji 31. julija t. l. 342.000 brezposelnih, to je za 141.000 več kakor lani. Najbolj je prizadeta svilna industrija, ker se je tam v dveh mesecih število zaposlenih delavcev znižalo od 65 na 38 tisoč. Proizvodnja kovinskih izdelkov je prvih 6 mesecev padla od 1.014.000 ton na 843.000 ton. V toku meseca julija je bilo 1239 konkurzov, v lanskem juliju pa 1044.

Rumunski jesenski manevri

Bukarešta, 21. avgusta s. Rumunski jesenski manevri se bodo vršili meseca oktobra v okolici Sibinja.

Poizkus samomora obupane matere

Zagreb, 21. avgusta. s. Mlada služkinja Franca Matas je skušala snoči izvršiti samomor. Hotela je skočiti s savskega mosta v vodo, pa jo je se pravčasno zadržal orožnik, ki se je nahajal na mostu, ter jo rešil. Izjavlja je, da je hotela izvršiti samomor, ker ima otroka, ki ga je oddala v rejlo, pa ne more zanj plačevati.

Protižidovski nemiri v Besarabiji

Bukarešta, 21. avgusta. s. »Adevărul« javlja iz Besarabije o novih protižidovskih nemirih. V pretekli noči je 12 oseb pod vodstvom dveh znanih protižidovskih voditeljev vdrl v Balšu v stanovanje trgovca Rothsteina, katerega so težko ranili z revolverjskimi strelji.

Vzrok odgoditve kronanja kralja Karola

Kljub vsem intervencijam vlade in Titulesca se ni posrečilo rešiti vprašanja razporeke - Vrenje v rumunjskih strankah.

Bukarešta, 21. avgusta. d. Kakor smo že včeraj poročali, je odloženo kronanje kralja Karola na spomlad. Odložitev kronanja je veliko in neprijetno iznenađenje za rumunjsko javnost, ki je bila uverjena, da se bo vršilo kronanje 5. oktobra, ker so objavili rumunjski listi vesti, da se je posrečilo z intervencijo rumunjskega poslanika v Londonu, Titulesca odstraniti vse ovire za kronanje.

Glavna ovira je namreč še vedno ostala in ta je vprašanje razveljavljanja razporeke kralja Karola s princeso Heleno. Kralj je sicer izrekel, da je pripravljen pristati na to, da bi bil kronan samo on, proti temu pa so odločno nastopili predstavniki vseh strank, ki zahtevajo, da se vrši sočasno tudi kronanje princeze Helene. Veliko pozornost je vzbudila v zvezi s tem vest, da je princesa Helena, ki je bila doslej v družbi kralja Karola, nenadoma odpotovala iz Sinaje v Konstanco.

Splošno je letošnje poletje politično

življenje v Rumuniji zelo živahno ter ni opaziti prav nobenih počitnic. V listih je mogoče opazovati ostro kampanjo med posameznimi strankami. Posebno ostrim napadom je izpostavljen vladar in pa Avarescova stranka, katere voditelj general Avarescu je izjavil, »da vladajo sedaj osvobodjeni osvoboditelji«. Ta izjava je izzvala burjo ogorčenja v vseh novih pokrajinah Velike Rumunije, kjer odločno zavračajo listi stališče, da bi bile te pokrajine osvobodene ter naglašajo, da so se samo osvobodile ter prostovoljno združile z Rumunijo.

Z velikimi težavami se moro boriti tudi liberalna stranka, ki je izpostavljena napadom od zunaj in od znotraj. Razkol med liberalci, ki je nastopil po povratku kralja Karola, še vedno ni poravnat ter se obadva tabora vedno bolj ljuto napadata. Nekateri celo napovedujejo, da bo rumunjska liberalna stranka v kratkem žalostno končala.

Svečanosti zamenjave polkovnih zastav

Točen program - Nove, jugoslovenske zastave bo izročil polkom Nj. Vel. kralj - Stare, s slavo ovenčane zastave bodo shranjene v cerkvi na Oplencu

Beograd, 21. avgusta. AA. Program svečanosti posvetitve in darovanja novih zastav vojaškim polkom, izročitve starih zastav in njihovega prenosa v zadušbino kralja Petra Velikega Osvoboditelja v Oplencu je definitivno določen takole:

Posvetitev novih zastav in njihova predaja polkom se bo vršila dne 6. septembra t. l. v Beogradu na Banjici. Svečanost bo sestojala iz dveh delov, revije čet in posvetitve zastav. Revije čet se začne točno ob 8.30. Pred tem časom, a najkasneje do 8.15 morajo biti povabljeni udeleženci in vse občinstvo na določenem mestu. Posvetitev in darovanje novih zastav ter defile se bodo izvršili v tem redu: 1. minister vojske in mornarice čita ukaz Nj. Vel. kra-

lja o darovanju novih zastav; 2. vojaški svečeniki izvrše posvetitev novih zastav; 3. Nj. Vel. kralj preda nove zastave poveljnikom polkov; 4. prenos novih zastav v sestav polkov, odnosno k sestavnim vodam; 5. prenos starih zastav na odredena mesta; 6. častna salva; — 7. defile čet.

Po končanem defileju priredi minister vojske in mornarice na Banjici obed za oficirje in podoficirje.

Na dan 8. septembra se izvrši v zvezi s prenosom krste kneza Karadjordja iz stare v novo cerkveno zadušbino blagopokojnega kralja Petra Velikega Osvoboditelja razmeščenje vseh starih polkovnih zastav v cerkvi na Oplencu (Glej poročilo tudi na 3. strani)

Jugoslovenska razstava v Ženevi

Bled, 21. avgusta. Sinoči je prispel na Bled in se nastanil v hotelu »Toplice« dr. Radovanović, šef publicističnega oddelka Centralnega presbira pri predsedništvu vlade. Danes dopoldne je posetil zunanega ministra dr. Marinkovića v villi Taler ter mu poročal o pripravah za jugoslovensko razstavo, ki bo prirejena o priliki jesenskega zasedanja Društva narodov v Ženevi. Razstava bo informativnega značaja in naj seznanja predstavnike drugih držav z razvojem in napredkom Jugoslavije v teku zadnjih desetih let. Dr. Radovanović se vrne nočjo v Beograd.

Minister dr. Drinković zopet v Beogradu

Beograd, 21. avgusta. č. Danes dopoldne se je vrnil v Beograd minister brez portfelja dr. Mate Drinković.

Tarifni odbor

Beograd, 21. avgusta. AA. Danes dopoldne je tarifni odbor nadaljeval debato glede olajšav za blagovne vzorce, ki jih trgovski potniki nosijo s seboj kot prtljago. Navajali so primere sličnih olajšav v drugih državah ter je bil stavljen predlog za znižanje tarifnih postavk tudi pri nas. Zastopnik zagrebske zbornice je naglasil potrebo, da se izpremenijo olajšave za sejme, ki so bile do sedaj v veljavi. Pri tej priliki je načelnik komercialnega oddelka generalne direkcije državnih železnice podrobno pojasnil vse težkote, ki jih imajo železniški organi pri kontroliranju teh olajšav. Naposled je tarifni odbor omenil potrebo uvedbe motornih voz na vseh progah, kjer so za to dan vsi pogoji, da se jako streže prometnim interesom hkrati pa tudi potrebam narodnega gospodarstva. Ko je tako bila končana diskusija o vprašanju reforme potniške tarife, je tarifni odbor sprejel dva sklepa. Na podlagi prvega sklepa je bilo sprejeto poročilo zastopnika trgovske, industrijske in obrtniške zbornice v Podgorici, ki je obrazložil želje in potrebe te institucije glede prometa in tarif. Nato je predsednik dubrovaške zbornice izpolnil ta referat s svojimi predlogi. Drugi sklep tarifnega odbora vsebuje dnevni red petkovne seje, ko pridejo v pretres vsi predlogi, tičejo se ukrepov glede pospeševanja izvoza.

Bolgarski gostje na Jadranu

Split, 21. avgusta. č. Člani jugoslovensko-bolgarske komisije za likvidacijo dvo-lastniških posestev na jugoslovensko-bolgarski meji so davi po dvodnevnem bivanju v Splitu odpotovali s parnikom na Sušak.

Sušak, 21. avgusta. č. Člani jugoslovensko-bolgarske komisije, ki so dovršili svoje delo, so ob 7. zvečer dospeli iz Splita na Sušak ter ob 8. nadaljevali svojo pot v Zagreb. Na kolodvoru jih je pozdravil sušaški mestni župan.

Stavka v zagrebski usnjarni

Zagreb, 21. avgusta. j. V zagrebski tovarni usnja, ki je ena največjih v Jugoslaviji, je danes pričelo stavkati vse delavstvo. Pri delu so ostale samo tri ženske, dva delavca in poslovojdca, dočim je 350 delavcev zapustilo delo, ker jim je podjetje reduciralo mezdne in ker so se pogajanja za njihovo zboljšanje neprestano zavlačevala. Delavska zbornica je uvedla pogajanja že 29. julija, na svojih zborovanjih 18. in 20. avgusta pa so delavci soglasno sklenili, da zapuste delo za tako dolgo, dokler se ne ugi njihovim zahtevam.

Svečan krst na parniku

Beograd, 21. avgusta. p. V okrilju rečne plovidbe v Beogradu se je vršila danes redka slavnost. Na parniku »Bitolje«, ki vrši promet med Beogradom in Zemunom, je kakor smo poročali, poročila pred par dnevi žena delavca Nikole Jakšića zdravega dečka. V mornariških krogih smatrajo porod na parniku za dober znak in so posvetili poročni vso pozornost. Kapetan ji je takoj odstopil svojo kabino in srečna mati je dva dni ostala na parniku, skrbno negovano od bolniške sestre, ki so jo posebej najeli. Danes se je z vso slovesnostjo izvršil krst otroka. Parnik je bil svečano okrašen z zelenjem in zastavami, a svečanosti so prisostvovali predstavniki rečne plovidbe z generalnim direktorjem na čelu, ki je detetu kumoval. Srečni materi je bil izročen primeren dar v denarju, a za vzgojo otroka bo skrbela direkcija rečne plovidbe.

Poplave Dunava

Subotica, 21. avgusta. č. Zaradi močnega deževja je zelo narasel Dunav in poplavl običajno poplavo ozemlje do obrambnih nasipov. Na baranjski strani in pri Apatinu je voda podrla manjši nasip in poplavlila 300 orolov zemlje, posejane s koruso in s konjopijo. Vodne zadruge so dovršile vse priprave za slučaj večjih povenjenj ter stalno nadzirajo vodno stanje.

Prihod rojakov iz tujine

Ljubljana, 21. avgusta. Drugi teden bomo sprejeli v svojo sredo razveselljivo lepo število dragih naših rojakov, ki si v rudarskih revirih zapadne Nemčije, Holandske, Belgije in Francije služijo trdi vsakdanji kruh. Pripeljali se bosta dve skupini, obe številno prav močni. In sicer pripise prva, broječa okrog 400 oseb, iz Francije v torek, dne 26. avgusta, ob 9.50 na Jesenice, isti dan popoldne ob 14.04 pa pripise iz Nemčije na Jesenice druga skupina, broječa 270 izletnikov iz Westfalije in Porenja ter iz revirjev sosednjih držav.

Po sprejemu na Jesenicah se bodo izletniki kakor lani odpeljali na Bled, kjer bodo prenočili ter naslednji dan v sredo dopoldne obiskali cerkvice na otočku, popoldne pa bodo z osebnim vlakom ob 16.15 prispeli v Ljubljano.

Sprejem dragih bratov in sester bo organiziran enako kakor lani in prav gotovo bo tudi občinstvo na Jesenicah kakor v Ljubljani trumoma pohitelo na kolodvor in izkazalo rojakom iz tujine kar najpriprnejšo ljubezen.

Angleški pevci o vtisih s svoje turneje

Bled, 21. avgusta. AA. Danes dopoldne ob 10. so prispeli na Bled na svoji turneji po naši državi ugledni pevci iz Velike Britanije. S postaje, kjer jim je bil prirejen prščen sprejem so se v avtomobilih odpeljali v hotel Toplice.

Do sedaj so angleški pevci z velikim uspehom priredili koncerte v Dubrovniku, Splitu, Zagrebu in Ljubljani, jutri zvečer pa prirede koncert v Beogradu. Vodja angleških gostov g. Frederik Woodhouse, častni major naše vojske in operni pevec, je v Zdraviliščnem domu sprejel dopisnika Avale na Bledu in mu dal izjavo o vtisih, ki so jih angleški pevci dobili v Jugoslaviji, zlasti v omenjenih mestih, kjer so nastopili s koncerti. G. Woodhouse je rekel med drugim:

»Prvič menda se zdaj izjava angleških pesem v Jugoslaviji. Zastopniki največjih pevskih društev v Veliki Britaniji pod vodstvom kr. opernega dirigenta Arturja Fagge, nad 40 po številu so prišli kot prijatelji, da prikažejo jugoslovenskemu občinstvu angleško glasbo in da se seznanijo z lepoto Jugoslavije. Mi vsi smo mnogo pričakovali, toda še mnogo več smo našli. Povsod smo bili sprejeti z velikim navdušenjem. V Splitu smo imeli koncert na pomolu, kjer nas je poslušalo na tisoče ljudi. V Zagrebu in Ljubljani smo imeli razprodane dvorane ob velikanskem navdušenju. Ta turneja je važen korak v stremljenju po zblizanju in čim ožjem sodelovanju med glasbenim svetom obeh narodov. Želimo, da pride v Jugoslavijo še bolj popoln pevski zbor iz Velike Britanije, prav tako pa pričakujemo skorajšnjega poseta jugoslovenskih pevcev pri nas na angleškem. Ta turneja naj tedaj služi veliki ideji kulturnega zblizanja med britskim in jugoslovenskim narodom.«

Zvečer so se angleški gostje z monakovskim brzovlakom odpeljali v Beograd.

Lepi uspehi šahista Pirca

Stubna Tepice, 21. avgusta. h. Tukaj se vrši mednarodni šahovski turnir, katerega se udeležuje tudi Jugosloven Pirc iz Maribora. Danes se je igralo 5. kolo, po katerem je stanje naslednje: Gilg (Českoslovaška) 4, Regedsinsky (Poljska) 3, Pirc (Jugoslavija) 2 in pol (1), Eliskases, Flohr, Lillien-thal, Opocenski, May, Stoner 2 in pol, Engel 2, dr. Šobel 1 in pol, Erdöly pol (1), Szekely pol. Jutri bo igral Pirc z Gilgom.

Hmelj

+ Savinjsko hmeljsko poročilo. (Od našega posebnega poročevalca). Zalec, 21. avgusta. Obiranje se naglo bliža h koncu, kar jasno priča, da bo pridelek še manjši kakor so ga prvotno cenili. Trgovci je prišlo že precej tudi iz Anglije, in se pričakuje vsak čas začetek kupitve. Ponudnikov doslej še ni bilo opaziti v večji meri.

Zatec, 21. avgusta. h. Situacija nezpremenjena, nič prometa ne s starim ne s novim hmeljem.

Vremenske napovedi

Zagrebska vremenska napoved za petek: Pretežno dosti vedro ali samo lahno oblačno, toplo. — Situacija večerajšega dne: Anticiklon je se ojačil v južni Evropi tekom zadnjih 24 ur. Področje nizkega pritiska je samo nad severno Evropo. Zaradi stalne vedrine in lahkih južnih vetrov je temperatura znatno narasla, tudi zračni pritisk se splošno narasla ter se je gibal v mejah od 764 do 766 mm. Jutranja temperatura se je gibal med 15 do 21 stopinjami in zaledju, v Primorju pa med 20 in 22 stopinjami. Najnižja je bila v Gospiću (15) najvišja v Splitu, na Rabu in Visu (22). Nebo je bilo jutraj samo v severozapadnih delih oblačno, dočim je bilo v ostalih predelih le lahno nabočeno z visokimi oblaki. V južnem primorju in v vzhodnih krajih je bilo vedro. Morje je bilo mirno.

Dunajska vremenska napoved za petek: Najprej se jasno z osvežujočimi južnimi vetrovi. Tekom dneva močnejše oblačenje s kasnejšim dežjem. To motenje pa ne bo dolgo trajalo.

Pred zaključkom stavke v severni Franciji

Delodajalci pristali na posredovalni predlog ministra za delo — Komunistični voditelji v Halluinu izpraznili stavkovno blagajno

Pariz, 21. avgusta. s. Velika stavka tekstilnih delavcev v severnofrancoskem industrijskem ozemlju se približuje svojemu koncu, ker so industrialci v Lillu sinoči po daljši debati soglasno sprejeli posredovalni predlog ministrstva za delo.

Na podlagi tega posredovalnega predloga se sicer odklanja takojšnje zvišanje mezd. Delodajalci pa se obvežejo v primeru povečanja draginje, da se bo 1. oktobra sestel v Lillu mešani odbor za določitev življenjskega indeksa ter na poziv delovnega ministra revidiral mezde.

V Halluinu, ki je dosedaj veljal kot trdnjava komunistov, je prišlo včeraj do velikega škandala, ker so voditelji komunističnih strokovnih organizacij zadnje dni izdali velik del prispevkov strokovnih organizacij za komunistično propagando ter

med drugim svojevoljno posodili komunistični stranki Belgije 200.000 frankov. Ko je v Halluinu izbruhnila stavka, so bile stavkovne blagajne skoraj prazne. Člani komunističnih strokovnih organizacij so zaradi tega dobili mnogo manjše podpore nego člani socialističnih in krščanskih strokovnih organizacij. Med komunističnim delavstvom je zaradi tega nastopilo veliko razburjenje. V zadnjih dneh je približno 100 delavcev prijavilo svoj izstop iz komunistične stranke.

Lille, 21. avgusta. AA. Sindikat francoskih strokovnih organizacij je sklenil, naj delavci prekinjejo stavko in povzamejo delo z ozirom na to, da je bil danes dopoldne dosežen predhodni sporazum med poslanci tvornice in zastopniki delavstva.

Pričetek volilne borbe v severni Ameriki

Prvi volilni zbori za novembarske volitve v ameriški kongres in senat — Porazna kritika demokratov o delu prezidenta Hooverja

Washington, 21. avgusta. d. Po Zedinjenih državah so se že pričeli prvi volilni shodi za novembarske volitve v ameriški kongres in senat. Kot prvi so nastopili z volilno kampanjo demokrati v Washingtonu, kjer je imel predsednik demokratskega odbora House ogorčen volilni govor proti predsedniku Hooverju. Očitno mu je med drugim, da je vodil povsem zgrešeno gospodarsko in finančno politiko ter v največji meri doprinesel k razmahu velike gospodarske depresije, ki teži sedaj ameriško industrijo in trgovino. Predsednik Hoover je nastopil svojo vladavo v času viška gospodarskega napredka ter široko, grudno napovedoval, da bo ta napredek še dvignil na doslej nesluteno višino.

Ko pa je bil čas, da bi te obljube z dejanji izpolnil, pa je ameriško ljudstvo doživelo tri strašne horzne polome in zastoj vsega gospodarskega življenja, ki je sedaj v stalnem nazadovanju. Namesto, da bi poučil ameriško javnost o dejanskem stanju razmer, pa jo je zavajal s praznimi obetmi, da je slepo verovala raznim spekulantom in izgubila na milijarde narodnega premoženja. Dočim poskušajo v vseh drugih državah od pomoči preči krizi brezposelnosti, pa za predsednika Hooverja in njegove sodelavce ta kriza v Zedinjenih državah sploh ne obstoji, najsi imajo Zedinjene države največje absolutno število brezposelnih, ki jih je nad 5 milijonov.

»Povsod, kamor prideš, čutiš med narodom nezadovoljstvo. Ljudje molče, ker se boje. Nihče ne sme zapustiti države, tako da se počutijo Italijani kakor v zaporu, v katerem skrivaj sanjajo o lepota svobodnih držav izven italijanskih mej. Narod zaupa samo še duhovnikom, ki imajo nad ljudstvom veliko moč in velik vpliv. Zato je verjetno, da bo duhovščina lepega dne, ko se ji bo to zdelo primerno, izkopala grob Mussoliniju in njegovemu režimu. Res je, da narod vzklika Mussoliniju in pritrjuje njegovim bojevitim govorom, toda razpoloženje je samo navidezno, prislileno. Med seboj v zaupnih krogih govorijo Italijani čisto drugače.«

»Največji strah pa imajo fašisti pred tujimi špijoni in emigranti. Tudi o meni so govorili, da govorim za tujač predboro italijansko in da sem najbrže špijon italijanskih emigrantov. Končno in kratko: Polozaj v Italiji je strašen!«

Lista najbogatejših Američanov

Newyork, 21. avgusta. s. Današnje »Newyork Times« objavljajo seznam najbogatejših ljudi Amerike. Avtor tega članka je bil ameriški poslanik v Berlinu, Gerard. V tem članku se označujejo v njem našete osebe kot pravi vladarji Amerike in s tem kot finančni diktatorji sveta, dočim igrajo državniški le manj važno vlogo.

Med 59 denarnimi magnati in razvem zakladnega tajnika Mellona nobenega vodilnega državnika Amerike, niti Hooverja. Kot najbogatejši človek sveta figurira na prvem mestu Rockefeller, petrolejski kralj Zedinjenih držav. Na drugem mestu je finančni magnat Amerike Morgan. Tretje mesto zavzema avtomobilski kralj Ford. Sledijo mu kralj aluminija in ameriški zakladni tajnik Mellon, magnat jekla Schwab, fabrikant dinamita Dupont, dalje filmska magnata Zukor in Varner in končno Young in časopisna magnata Hearst in Bowand. Objava te liste je v finančnih krogih povzročila veliko senzacijo, ker dokazuje veliko znanje pisca ter se smatra za avtentično.

Nezgoda rumunskega letala

Praga, 21. avgusta. AA. Eno izmed 6 rumunjskih letal, ki so včeraj odletela iz Bourgeta v Varšavo na letalske tekme Male antante, je včeraj popoldne strmoglavilo blizu Karlovih Varov. Letalo je uničeno, letalca, poročnik Oprisan in kapetan Saking pa sta neznačajno ranjena.

Mussolinijev nečak umri

Cesenaico, 21. avgusta. s. Sandro Mussolini, nečak ministrskega predsednika in sin Arnalda Mussolinija, je včeraj umrl. Bil je star 20 let.

Ameriški novinar o stanju v Italiji

Buenos Aires, 21. avgusta. M. Ugledna južno-ameriška politična revija »Critica«, ki izhaja v Buenos Airesu, objavlja zanimivo poročilo svojega sotrudnika, ki je na potovanju po Evropi posetil tudi Italijo. Pisec poudarja, da je dobil na svojem potovanju po Italiji strašen vtis o fašističnem režimu. Med drugim pripoveduje:

»Ko sem potoval iz Nemčije v Italijo, so me že na italijanski meji opozorili, da fašistične oblasti ne marajo tujih novinarjev. Izpraševali so me na dolgo in široko ter prav nesmiselno o mojih namenih v Italiji; odkrito so mi povedali, da tuje zelo strogo nadzorujejo, mnogo strožje, kakor tuji sami mislijo. Komaj in komaj so me končno pustili preko meje, toda prosili so me, naj Italijo čimprej zopet zapustim. V Italiji ne marajo tujih novinarjev, ker oni edini lahko spoznajo pravi položaj v Italiji. O tem sem se najbolje prepričal, ko so me Italijani sami prosili, naj jim stvarno razložim njihove razmere, ker sami iz svojih listov ničesar ne vedo. Jaz tuje, ki sem prvič prišel v njihovo državo, sem veljal za boljše poznavalca njihovih razmer, kakor oni sami. Povsod, na vsakem koraku se čuti atmosfera nezaupanja in strahu. Od sobote, ko sem prispel v Genovo, pa do četrka, ko sem odpotoval, je policija od mene 16 krat zahtevala potni list, tridesetkrat so me vprašali, od kod prihajam in kam sem namenjen, dvajsetkrat so mi prepovedali pizati o Italiji, dokler se mudim v njihovi državi, ponovno sem imel hišno preiskavo v svoji hotelski sobi, z mojo in brez moje vednosti.«

Pisec nato opisuje življenje v Italiji in pravi dalje: »Povsod je videti po ulicah 15 do 16 letne dečke v fašističnih uniformah. Na vseh straneh se vrši vojaško vezbanje in mrzlično pripravljanje na vojno. Vendar se Italija boji vojne, ker se dobro zaveda, da bi jo upropastila. Kar se tiče Mussolinija, se drži na krmilu samo s silo in s spretno propagando. Njegovo pravo sliko si človek lahko napravi iz naslednjih resničnih podatkov: V umazani ulici v Genovi živi stara ženska, ki se preživlja s tem, da ljudem prerokuje iz kart. Vsak teden mora po enkrat potovati v Rim, da vrže karte Mussoliniju in mu vedežuje. Odkar mu je nekoč prorokovala, da bo nanj izvršen atentat in se je to res zgodilo, ji popolnoma veruje in ne stori ničesar, ne da bi poprej vprašal njo in njene karte. Ko sem jo hotel posetiti, da bi od nje izvedel še kaj več, so mi povedali, da je baš tega dne odpotovala v Milan, kjer se je takrat mudil Mussolini, da mu vrže karte. Tako ima prav za prav popolnoma pripronta žena v rokav vso usodo Italije.«

Naši kraji in ljudje

Blagoslovitev novih polkovnih zastav

Velike vojaške svečanosti dne 6. septembra na Banjici pri Beogradu se bodo pričele ob pol 9. dopoldne. Na tribinah bodo zbrani kraljeva družina, vlada, diplomatski zbor, bani, banski svetniki, mestni načelniki in predstavniki Sokolstva, nadalje vsi najvišji vojni poveljniki, delegati vseh polkov in številni rezervni častniki. Posebna pozornost bo posvečena invalidom in vsem odlikovancem iz svetovne vojne. Svečanost se bo pričela z revijo trup, ki se bodo razvrstile v obliki čkotnika. Blagoslovitev novih zastav bo izvršil patriarh Varnava. Čitanje kraljevega ukaza o zameni zastav, kraljev govor, kakor tudi govor vojnega ministra bodo ojačevalci raznesli po vsem prostoranem vežbališču. Po blagoslovlitvi bo kralj osebno izročil zastavo vsakemu poveljniku polka, ti pa praporščakom. Trenutke izročanja zastav bo spremljalo močno streljanje iz topov.

Sledil bo impozanten defilè pred kraljem. V grandiozni vojaški sprevid bodo uvrščeni tudi vojni invalidi, kraljeva garda in vojna akademija, najmodernejša artiljerijska orožja in tanki, nadalje mornarica, dočim bodo nebo zasenčila številna letala. Poveljstvo nad celotno paradno je poverjeno komandantu 1. armijske oblasti generalu Gjuri Dokiću. Po defileju bo vojni minister priredil skupno kosilo za vse aktivne in rezervne častnike ter invalide, katerih skupna udeležba se računa na 8000 oseb.

Te veličastne svečanosti bodo zaključene 8. septembra, ko bodo na Topoli prenesli krsto s telesnimi ostanki Karagjorgia iz stare topolske cerkve v kraljevski mavzolej na Oplencu. Istočasno bodo v navzočnosti delegatov vse naše vojske in mornarice prenešene v mavzolej vse stare zastave, ki so prestale balkanske in svetovno vojno. Postavljene bodo v kraljevskem mavzoleju nad grobnico obeh naših največjih borcev za svobodo in ujedinjenje: vožda Karagjorgia in kralja Petra Osvoboditelja. S to divno, zgodovinsko gesto hoče kralj Aleksander izkazati največjo čast starim vojnim praporom, simbolom vojne slave in epičnega junaštva našega naroda.

Apačani pridejo v Ljubljano

Apače, 21. avgusta. Apačka kotlina, ki je širši javnosti še žal le prav malo znana, je rodovitna ravčina, ki se razteza med Muro in obronki Slovenskih goric ter med Radgono in Čmurekom ob avstrijski meji. Kmetijstvo in živinoreja sta tu glavni gospodarski panogi. Prebivalstvo, po večini nemško, je bilo prav premožno, dokler je lahko dobro vnovčevalo svoje pridelke.

Da se kmet vsestranko podpre, se je ustanovila že pred leti podružnica kmetijske družbe; pod vodstvom sedanjega agitnega predsednika, upravitelja vzornega Meinlova veleposestva g. Otona Pajdaša ter njenega ustanovitelja in sedanjega podpredsednika g. Šolskega upravitelja Janka Zela je njeno delovanje prav živahno. Podružnica šteje danes že nad 200 članov naše in nemške narodnosti. Vodstvo podružnice skrbi za napredek svojih članov s poučnimi predavanji, preskrbuje cenena umetna gnojila, posreduje nabavo poljedelskih strojev, živinske soli ter vseh gospodarskih potrebščin.

Do pretrata je šel ves promet iz Apačke kotline v Radgono in Čmurek ter dalje proti Gradcu tako, da je prebivalstvu njegova sedanja domovina prav malo znana. Na pobudo sreskega načelnika iz Ljutomerja g. dr. Trstenjaka pa hoče dati kmetijska podružnica svojim članom možnost, spoznati tudi kulturni in gospodarski napredek ter lepote naše prostrane domovine. Zato priredi pod vodstvom svojih funkcionarjev v dne 4. do 7. septembra korporativen poset ljubljanske velesejma. G. sreski načelnik dr. Trstenjak, ki podružnico in njenem delovanju vsestransko podpira in bo ekskurzijo tudi spremljal, je poskrbel, da bodo udeleženci do dobrih spoznanj Ljubljano. Nameravan je tudi izlet na Bled in v Bohinj, da bo našim območnim prebivalcem dana prilika, videti slovite naravne krasote naše skupne domovine. Za revnejše člane se pričakuje od kraljevske banske uprave gmoata podpora; akcijo je podprla tudi s tem, da je dala posetnikom na razpolago svoje strokovne referente, ki bodo vodili posamezne skupine izletnikov ter jim razkazali in tolmačili zanimivosti velesejma in bele Ljubljane. Pri svojem prvem posetu Ljubljane pa želi tukajšnje prebivalstvo posetiti tudi g. bana, da mu sporoči neomajno zvestost bo do prevzvišenega vladarja in močne uedinjene Jugoslavije.

Grozen požar v Dolenji vasi pri Vidmu

Videm, 21. avgusta. V torek okrog 1. ponoči je rdeči petelin zapel na gospodarskem poslopju posestnika vdove g. Marije Molanove v Dolenji vasi 16.

Tkalec Leopold Ivanjšek, ki je bil v tej hiši zaposlen, je tudi to noč kakor običajno spal v krmi nad hlevom. Iz spanja ga je prebudilo prasketanje in neprickovana svetloba, kar ga je tako zbegalo, da ni mogel najti vrat in je skočil kar skozi nebo odprtino na dvorišče. Zublji plamenov so že svigali iz srambe za vozove in orodje, ko je v naglici klical domačega sina Jožeta Molana na pomoč. Jože se je v nočnem odelu, tvegajoč lastno življenje, pognal v goreči hlev in iztrgal 10 glav živine na prosto. Dasi je bilo gospodarsko poslopje krivo to z opeko, se je požar tako hitro širil, da je v 10 minutah zajel vse poslopje in pokazal svojo strahovito silo. Hrane mu je bilo dovolj — saj je bilo nad podom 20 voz krme in preko 15 voz slame. Bila je narava

nost pošastna slika požara, ki je zbegala poleg domačih vovs.

Na rešitev gospodarskega poslopja sploh ni bilo misliti. Ljudje so pričakovali, da je neizbežno, da zagori vsa vasa, ki je večinoma krita s slamo. Vse, kar je bilo v poslopju, je uničeno. Mlatilnica z gepljem, nov koleselj in vse orodje je postalo žrtev ognja.

Z vso požrtvovalnostjo so se udeleževali posebno domači gasilci, ki so bili takoj na mestu in pričeli z reševalno akcijo. Vneto so se vrgli na omejevanje ognja. V pomoč so jim prihiteli še gasilci iz Zakota in Vidma. Skupno so varovali stanovanjsko hišo ge. Molanove in jo tudi rešili, preprečili pa tudi stan sosedu g. Franca Arnske, ki se je pričel užigati. Če bi se bili le količak zamudili, bi danes na mestu prijazne vasice stalo le žalostno pogorišče. Omeniti moramo resnično požrtvovalnost vseh, kajti žrtvovali so se skoro preko meje in so v tej požrtvovalnosti mnogi odnesli hude opekline.

S strahom je požar opazovala vsa okolica, ki je bila od žara razsvetljena daleč naokrog. Posestnica trpi po požaru škodo približnih 250.000 Din, ki pa je krita le z malenkostno zavarovalnino — 10.000 Din!

Dva sveža grobova

Dvoje mladih dekliških življenj je v zadnjih dneh ugonobila nesrečna usoda. V bolnici v Murski Soboti je gornjelendavska poštna uradnica gđ. Ruža Flisova podlegla zastrupljenju z gobami. Preveč vestna je

bila v svoji službi. »Danes sem z največjo težavo uradovala« — je pisala v svojem poslednjem pismu gospe mami in zaključila: »Mama, po strašni noči nadaljujem s pisanjem nepopisno trpm...« Rešitve ni več bilo in mlado, idealno življenje je zagrnila ruša.

V Rimskih Toplicah je par dni nato postala žrtev električnega toka gđ. Marija Zupanova, 20letna šivilja, vzorno marljiva hčerka železniškega uslužbenca, vneta So-

kolica. Poročali smo, na kako lep način so ji domačini izkazali zadnjo čast pri pogrebu. Naj bo tragično preminulima slovenskima mladenkama lahek počitek v preglednem grobu!

Ponočnjaki preprečili požar

Kočevje, 20. avgusta. Ponočnjaki so čudni tiči. Navadno so v spodnikto vseh, ki si privoščijo redni nočni počitek. Toda pri vsaki stvari so izjeme in tej izjemi se lahko kočevsko mesto zahvali, da ni izbruhnil sredi mesta na najnevarnejšem delu požar, ki bi bil katastrofalna nesreča za vse mesto.

Nekako ob eni ponoči od torka na sredo so zapazili odhajajoči pozni gostje kavarnarje, da je Šolska ulica močno razsvetljena. Sviti je prihajal iz okna drugega nadstropja hiše, ki je last mesarja Morscherja. Na močne klice: Ogenj! ogenj! — so se zbudili domači v hiši in z vso silo pogasili ogenj, ki je nastal v sobi Morscherjeve služkinje. Šele kasneje se je moglo ugotoviti, kako je požar nastal. Služkinja pri Morscherju je namreč pozabila zvečer, ko je legla, ugasniti gorečo svečo. Sveča je gorela, dokler ni dosegla papirnate predmete, ki so ležali na mizi, mirno. Naravno je, da so se papirnati predmeti užgali in z njimi vred tudi trije glavni iz celuloida, ki jih je pustila neprevidna služkinja ravnotako na mizi. Ti so zagoreli s silnim žarom, tako da so nastali po-

žar mogli zapaziti kavarniški gostje in z vpitjem preprečiti katastrofo. Pripominjamo, da leži hiša g. Morscherja utesnjena sredi največje kopice hiš in bi požar, nastal v tem delu mesta, postal prava šiba za mesto.

Komaj so se prebivalci te ulice oddahnili zaradi prežitega strahu, je drugi dan dopoldne nenadoma začelo goreti v neposredni bližini te hiše v poslopju čevljarkega mojstra g. Prennerja. Tu so se vžgale smeti, ki so jih imeli spravljene v malem zaboju, zaradi česar se je začelo strahno dimiti. Domači, ki so zapazili nevarnost, so takoj opozorili na nesrečo sosedu, da so nato z združenimi močmi pogasili ogenj. Nevarnost požara je povzročil basje dimnikar, ki je nehote odložil saje v tem zaboju.

Oba požara, dasi preprečena in srečno pogasena, jasno opominjata na veliko pazljivost in pozornost, ki jo je treba obračati napram ognju ali vnetljivim predmetom. Ena sama neprevidnost ne ob pravem času zapažena, postane lahko usodopolna za vse mesto, kjer se nahajajo številne trgovine z velikimi zalogami bencina in petroleja.

Drzen vlom v poštni urad

Rimske toplice, 21. avgusta. V noči od torka na sredo so neznani zlikovci skušali vlomiti v poštni urad in si menda hoteli privoščiti poštno blagajno.

Pozno ponoči je slišala gđ. Megličeva, tukajšnja poštna upraviteljica, ki ima svoj stanovanje takoj poleg pisarne, neko sumljivo ropotanje, poleg tega pa se je slišalo istočasno tudi lajanje domačega psa. Vendar, kakor običajno ni to vzbudilo nikake posebne sumnje ali celo domneve o tatovih.

Ko pa je zjutraj naš pismonoša g. Marinsk hotel v poštni urad, da se odpremi k jutranjemu vlaku, je zagledal na des-

Razširjenje ljubljanske cestne železnice

Prihodnji teden prično graditi novo tramvajsko progo v Šiško — Dela bodo gotova do spomladi, nakar se bo pričela graditi nova proga na Vič

Ljubljana, 21. avgusta.

Razširjenje ljubljanske cestne železnice se bliža svojem uresničenju. Zavlačevalo se je po nepotrebnem dve leti, česar so krivi ljubljanski nergači, ki so s svojimi ugovori pri višjih oblasteh in svojo nesmiselnimi opozicijo v občinskem svetu ljubljanskem onemogočili prejšnji pričetek del, čeprav so na drugi strani priznavali pomanjkljivosti sedanje ljubljanske tramvajev, ki je žal dostikrat služil za posmeh tujcem in v jezo domačinov. Te dni so začeli dovažati tračnice za novo progo, ki se bo gradila od Dunajske ceste po Gosposvetski in Celovski cesti do konca šiške, prihodnji teden bodo že zapeli prvi krampi in lopate. S cestnimi deli bodo pričeli 25. ali 26. t. m.

Najprej se bo gradila

proga od križišča južne železnice s Celovsko cesto mimo pivovarne »Union« skozi šiško, in ako bo odslej ugodno vreme, kar je pričakovati po dosedanjem obilnem deževju, bo ta del nove proge dovršen letos do poslopja glavne pošte, pri forsiranem delu pa morda še del nove proge do Rimske ceste, ki bo vodila na Vič.

Prihod preko železniške proge na Celovski oziroma Gosposvetski cesti bo enotiren, nadalje pa bo vodila po Celovski cesti do pivovarne »Union« dvotirna proga, nakar se bo zopet zožila v enotirno ter bo šla na levi strani razširjene ceste pod Koslerjevim posestvom skozi šiško do postaje pri »Franceljnu«, do km 1.94, število od Figovca, približno 200 m za mestno mitnico v zgornjem delu šiške.

Od križišča Gosposvetske ceste z južno železnico, t. j. od Bleiweisove ceste, bo šla dvotirna proga do Dunajske ceste, kjer bo zavila od kavarnarje »Evropa« po Dunajski cesti do pošte v Šelenburgovo ulico. Pri trgovini Meinla, kjer se ulica zoži, bo proga enotirna, od trgovine Stacula pa bo zopet dvotirna do Lukmanove hiše v Gradišču, kjer se zopet zoži v enotirno do Erjavčeve ulice, odkoder bo šla do vogla Rimske ceste dvotirna, dočim bo prehod iz Gradišča na Rimsko cesto enotiren. Po Rimski cesti bo vodila zopet dvotirna proga skoro do Langusove ulice, od tu naprej pa bo enotirna do km 2.76, približno 200 metrov za viško župno cerkvijo.

Prihodnjo spomlad bo proga skozi šiško že v obratu

in takoj spomladi se bodo nadaljevala dela na progi, ki bo vodila na Vič. Ta dela bodo brzokone končana do konca junja i. 1931, nakar bo tudi ta takoj odprto obratovanje.

Po dovršitvi prog v šiško in na Vič se bodo pričela dela za

razširjenje cestne železnice iz šiške v št. Vič,

pozneje pa se bo podaljšala cestna železnica na Zaloški cesti do Mosta, na Dolenjski cesti do Rudnika in končno se bo zgradila tudi proga do pokopališča pri Sv. Križu. O tem pa bo seveda še moral sklepati ljubljanski občinski svet.

ni strani vrat pri glavnem vходу odprtino z razruvano steno, na notranji strani pa je ležal v sobi za sprejemanje strank velik del zidnega ometa, ki ga je nočni obiskovalec razrušil, ko si je vrtal luknjo v zid.

Kakšen načrt so imeli tatovi in kako so hoteli izvesti svoj drzni čin, se ni moglo dognati. Čudno je, da so poskušali vdreti v nedrso in odtod bi šele prišli v poštni urad sam, v katerem je tudi blagajna. Domneva se, da so jih pri tem delu najbrž pregnali nevede kakšni ponočnjaki ali pa, kakor sodijo nekateri, da so ta riskanten korak opustili kljub temu, da so že navrtali zid, ker so naleteli na odpor v zidu, v katerega so bile z velikimi železnimi kavli vžidane lesene podboje in jih niso mogli kar enostavno izdreti, ker bi to povzročilo ponoči veliko hrupa in ropotanja.

O dogodku je bilo obveščeno tudi orožništvo, ki je uvedlo najstrožjo preiskavo. Dosedaj še niso mogli izslediti zlikovcev, vendar pa so jim že na sledu in se je nadejati, da ne uidejo rok pravice. Vsekako jih je bilo pri tem poslu večje število, morda celo organizirana tatinska družba.

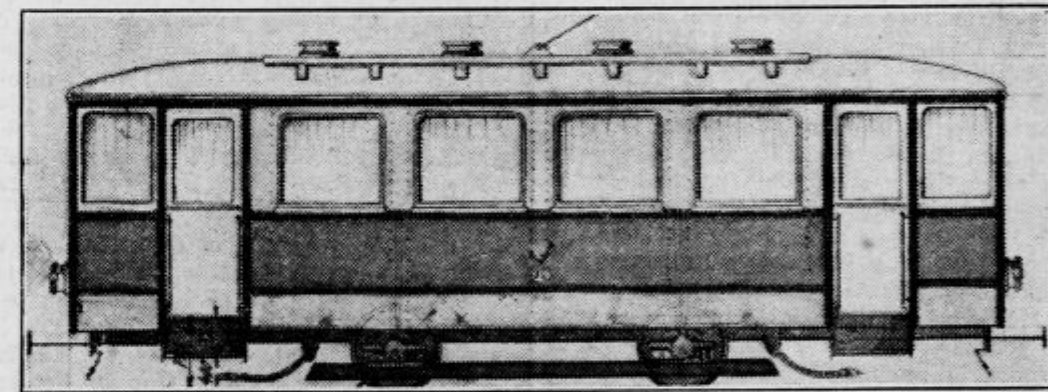
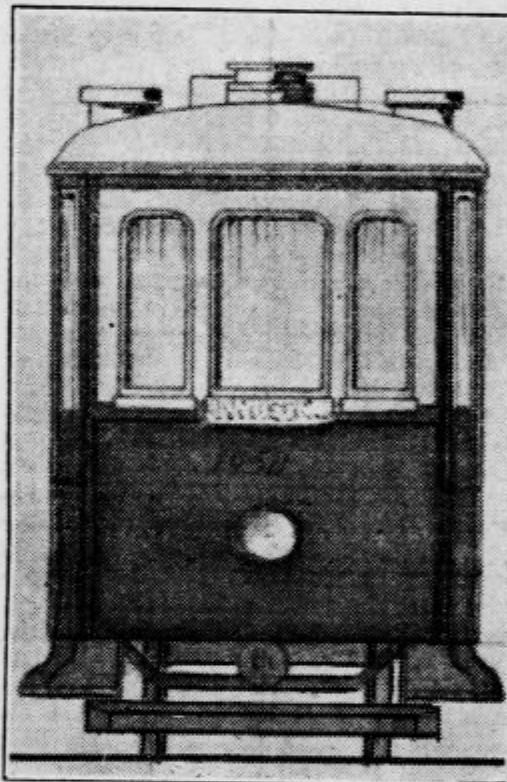
Kakor pravi upraviteljica gđ. Megličeva, je že prej slišala ob večerih v poznih nočnih urah stikanje okrog poslopja, ki je najbrže služilo »proučevanju« terena. Razdrto in prevrtano steno so takoj zjutraj zazidali z močnim betonom. Kakor kaže, se bo menda zdaj pri nas po več letih miru pred tatinskimi elementi pričela tista sezona, ko ne bo nič več varno in dovolj močno pred dolgooprstneži!

vanjskih prog izvršila tudi vsa

cestna dela, kakor tlakovanje, kanalizacija in vse drugo, tako da ne bo dvojnega razkopavanja. Razširjenje Celovske ceste po Cekinovim gradom, ki se sedaj izvršuje, bo že služilo namenom podaljšanja tramvajevske proge v šiško. Tu bo Celovska cesta, kakor znano, dobila tudi na levi strani hodnik za pešce. Razen tega se bo Celovska cesta od križišča na južni železnici dvignila za 10 cm, kar bo izvršil erar istočasno z deli na novi tramvajski progi dogovorno z mestno občino in Maloželezniško družbo. Gosposvetska cesta se bo tlakovala s prispevki iz kaldrminskega fonda v zvezi z zgraditvijo nove ljubljanske carinarnice, za katero se bodo dela tudi že pričela letos, kakor hitro bodo vrnjeni od gradbenega ministrstva končno odobreni podrobni načrti, ki se nahajajo v Beogradu že par mesecev.

Šelenburgova ulica bo tlakovana z lesenimi kockami,

kakor so Terazije v Beogradu in mnoge ulice v I. okraju na Dunaju, zlasti okoli bivšega cesarskega dvora. Obrabljeni tlak v Šelenburgovi ulici se prav zato še ni obnovil, ker se je čakalo na graditev tramvajevske proge, in so bile zato zabavljice proti njegovemu vednemu krpanju povsem odveč. Leseni tlak bo znatno zmanjšal ropot voznega prometa, ker pa bodo razen tega tramvajevske tračnice skupaj zvarjene, je gotovo, da v Šelenburgovi ulici ne bo hrupnejše kakor sedaj, česar so se hišni posetniki ob njej najbolj bali. Tlakovano bo seveda tudi Gradišče in prav tako Rimska cesta. Ljubljana bo torej dobila v nekaj mesecih zopet modernejše lice.

Tramvajski voz, kakršne bo dobavila Brodska tvornica vagonov za razširjeno ljubljansko cestno železnico. Vsak voz bo imel po 20 sedežev, dočim so jih imeli dosedanj le po 12. (Zgoraj sprednji del voza.)

klopne vozove. Dosedanji vozovi imajo po 12 sedežev.

Cevne drogovce, ki bodo nosili električno žico, bodo dobavile Strojne tovarne in livarne v Ljubljani in bodo lično izdelani. Podstacijo z usmerjevalcem, ki bo dobavljala tok za celotni tramvajski promet, bo dobavila tvrdka Siemens-Schuckert in bo najmodernejše izdelana. Veljala bo približno 2.5 milijona dinarjev ter bo zgrajena na Bleiweisovi cesti pri Trubarjevem parku nasproti kina »Tivoli«.

Po razširjenju cestne železnice bodo vozili posamezni vozovi vsakih 6 minut. Dvotirna proga bo povsod vodila po sredi ceste in bo tako tudi regulator ostalega voznega prometa.

Vsa dela bo izvršila tvrdka Siemens-Schuckert oziroma Jugoslovenska Siemens d. d. Vsa dela za razširjenje cestne železnice v šiško in na Vič so proračunana na

18 milijonov dinarjev, od katerih je že iz takozvanega obligacijskega posojila na razpolago 13 milijonov dinarjev. Za kritje ostanka 5 milijonov bo treba še poskrbeti. Za vse, kar se bo gradilo letos, je torej denar že na razpolago.

Za graditev tramvajevske proge iz šiške do št. Viča finančno vprašanje še ni rešeno, pričakovati pa je, da se bo tudi to zgodilo v doglednem času. Za ta del proge bodo znašali stroški približno 8 milijonov dinarjev. Za preureditev poštne prav, telefonskih in brzojavnih, je Maloželezniška družba obvezana prispevati 475.000 Din in sicer ca 200.000 za material, ostanek pa za izvršitev dela. Ta izdatek pa je že vračunan v omenjenih 13 milijonov celotnih stroških.

Gramoz za spodnji ustroj in lomljena kamenja se bo rabilo

1400 vagonov ter je poverjen del dobave tvrdki inž. Dukici, drugi del pa Stavbni družbi. Prevoz tračnic je poverjen tvrdki Turk, prav tako tudi odvoz zemlje in sipin iz okvirnega tirnega korita.

Mestna občina bo seveda poskrbela, da se bodo istočasno z graditvijo novih tram-

Moderniziranje stare tramvajevske proge za enkrat še ni na dnevnem redu, pač pa je v načrtu. V to svrhu je bil osnovan poseben fond, v katerega se ima stekati diferena med prejšnjo in sedanjo ceno električnega toka, ki ga dobavlja mestna občina za tramvaj, ter ves čisti dobiček Maloželezniške družbe. Dokler je bil ljubljanski tramvaj popolnoma v tujih rokah, je moral plačevati potrebni električni tok po 2.25 Din za kilovatro uro, od lanskega januarja pa plačuje na podlagi pogodbe, ki jo je sklenil ljubljanski župan dr. Puc z Maloželezniško družbo, tok po 1.30 Din in se odkazuje nastala diferena v omenjeni fond. Prav tako je bila sklenjena pod županom dr. Pucem pogodba z tvrdko Siemens-Schuckert, ki ima gotov del delnic Maloželezniške družbe v svojih rokah, da se ima ves čisti dobiček oddajati v fond za obnovo stare proge. Seveda je tudi cena 1.30 Din razmeroma precej visoka, saj je znano, da razširjena mestna elektrarna za znatno manjše stroške producira svoj tok.

Z razširjenjem ljubljanske cestne železnice se bo izpolnila dolgoletna želja ljubljanskega prebivalstva, saj so potrebe ljubljanskega mesta od l. 1901, ko je bil zgrajen sedanji tramvaj, torej v 29 letih, postale mnogo večje. Mesto se je razširilo na vse strani, nove hiše se grade večinoma ob periferiji, kjer je cenejši svet, in potreba hitrega dohoda v mesto je postala mnogo večja, kar dokazuje tudi naraščajoči avtobusni promet.

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, če jo popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno, milo iztrebljenje črevesja. Zdravniki za srčne bolezni so prišli do rezultata, da učinkuje »Franz Josefova« voda tudi pri težkih oblikah srčne hibe sigurno in brez vsake nepravilne »Franz Josefove« grenčice se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Popolnoma novo!

Danes ob 4., pol. 8., ¼ 10.

premijera

ZVOČNEGA FILMA

v naravnih barvah

S križem in mečem

Veliki zgodovinski film o hrabrih Vikingih, ki so odkrili Ameriko še pred Kolumbom. — Ljubezen vikingške dedice in angleškega lorda!

Krasni, nepozabni prizori in igralci! Izvrstna glasba v motivih Wagnerjevih oper.

Telefon 2124

Elitni kino Matica

Nova senzacija „Jutra“ KDO JO JE UMORIL?

Velik detektivski in kriminalni roman
izpod mojstrskega peresa W. S. Mastermana

Radiooddajna velepostaja v Londonu je kristalizacijsko središče zapletke, zgrajenega z neverjetno preciznostjo. Ne da bi bilo treba bralcu le količjak odnehati od zahtev po resničnem duševnem užitku, ga bo z železno doslednostjo zasnovano dejanje kakor s kleščami držalo prav do nepričakovanega, a duhovito utemeljenega konca.

Prvikrat v nedeljo, dne 24. t. m.

Naročite „Jutra“! Pošljite naročnino! Ne zamudite začetka!

Domače vesti

* **Vojaške vesti.** Izpit za aktivne artiljerijske podporočnike so opravili naslednji aktivni artiljerijski naredniki-Slovinci: Stanko Čeh iz Ljubljane, Jožef Bajuk iz Črnomlja in Ivan Ožbalt iz Ljubljane.

* **Napredovanje v srednješolski službi.** Na srednji tehnični šoli v Ljubljani sta imenovana za profesorja dosedanja stalna suplenta Roman Gregl in Hinko Petrič.

* **Osebnosti v pošte.** Premješeni so: pb. uradnik II-1 Blaž Ukušič z Maribora 2 za višjega pristava I-6 v Skopje, Anica Veselič s Trbovelj 2 v Muto, Ferdo Gaspari z Ljubljane 7 na Ljubljano 1 in Fr. Lapanje z Ljubljane 1 za upravnika na Ljubljano 2; pb. uradnik II-2 Ivan Novak z Ljubljane 2 na Ljubljano 1, Miloš Ambrožič iz Mojstrane na Ljubljano 2, Josip Kumer z Vrhnice na Ljubljano 2; računski uradniki II-3 Fran Leben in Alojzij Jurgelec z direktorije na direktoriju v Skopje; pb. uradnika II-3 Srečko Staut z Maribora v Celje in Ivanka Jež iz Sarajeva v Celje; pb. uradnik II-4 Marija Redžić iz Prilepa v Mursko Soboto; pb. uradnik II-5 Ervin Vilhar z Ljubljane 1 na Ljubljano 2; pt. manipulant III-3 Martin Čretnik iz Murske Sobot v Prilep. Upokojeni so: Mara Kues v Ormožu Antonija Petek, Alojzija Kopač in Ivana Belar na Ljubljani 1, Ana Eržen na Pragerkem in Roza Suen na Mariboru 1 ter pb. Mara Podjed v Krškem. Služitelj Borisu Sirkniku je prenehala poštna služba.

* **Iz uredništva.** Urednik lista in »Mladca Jutra« sprejema do nadaljnjega samo od 9. do 10. dopoldne (v knjižnici, II. nadst.)

* **Službeni list kraljevske banske uprave Dravske banovine** objavlja v 19. številki med drugim: zakon o plačah in ostalih prejemkih upravnikov in namestnikov kazenskih zavodov; nadalje zakon o odmerjanju in pobiranju doklad na neposredni davek trgovskih, industrijskih in obrtnih zbornic; zakon o notrničarstvu diplom s tujih univerz in visokih šol; pravilnik o organizaciji in delu banskih svetov; pravilnik o dajanju dovoljenj za proizvajanje bioloških proizvodov; navodila za izvedbo organizacije finančne kontrole ter izpremembe in dopolnitve pravilnika o uporabi potniških državnih avtomobilov.

* **Kongres jugoslovensko-poljskih lig.** V Zagrebu se je mudil v zadnjih dneh urednik »Kuriera Warszawskiego« g. Kneblewski, ki pripravila vse potrebno za kongres jugoslovensko-poljskih lig v Poznaniu v času od 1. do 3. oktobra t. l. Iz Zagreba pojde z g. Kneblewskim v Beograd in pride pozneje tudi v Ljubljano.

* **Družba sv. Cirila in Metoda** prosi svoje podružnice, da poberejo članarino ter jo odpošljejo po položnicah. Nadalje naj podružnice priredijo kakor veselilo ali zbirko, razpečajo družbeno blago, narodni kolek razglednice itd. Prosimo!

* **Oceanografski inštitut v Splitu** je te dni pričel svoje delovanje, zaenkrat v penzionu Šiler, kjer se je letos mudila kraljica Marija. Upravitelj novega inštituta je biolog dr. Tonko Soljan. Začasno sodeluje pri pripravljanih delih tudi univerzitetni profesor dr. Vale Vouk iz Zagreba.

* **Pomorska potovanja po Jadranu in Sredozemskem morju.** Kakor smo že poročali, je Jugoslovanski Lloyd nedavno kupil v Angliji veliko luksuzno ladjo »Araguaya« ki bo v kratkem prekrščena na ime naše kraljice Marije. Parobrod »Kraljica Marija« bo opremljen z vsem komfortom, kakor ga imajo veliki prekomorski parobrodi. Novi parobrod prične svoje izletne vožnje marca 1931.

* **Sreski gremij trgovcev v Celju** bo uradoval za člane v gornjegrajskem srezu v ponedeljek 25. t. m. in sicer: od 9. do 12.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani
21. avgusta 1930.

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlago v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1-10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin.

Ljubljana 765.1, 18, 85, mirno, 10, —, Maribor 765.3, 77, 85, mirno, 0, —, Mostar 765.3, 18, 80, S2, 1, —, Zagreb 766.2, 19, 80, mirno, 9, —, Beograd 765.8, 21, 75, mirno, 0, Sarajevo 765.5, 16, 75, ESE 2, 1, —, Skopje 767.4, 18, 70, mirno, 0, —, Kumbor 764.4, 20, 90, mirno, 0, —, Split 765.4, 22, 65, E2, 1, —, Rab 764.8, 22, 80, NW4, 10, —, Vis 765.2, 22, 55, SE2, 0, —.

Temperatura je bila v Ljubljani najvišja 26.0, najnižja 16.7, Maribor 15, Mostar 16, Zagreb 17, Beograd 16, Sarajevo 12, Skopje 12, Kumbor —, Split 20, Rab —, Vis —. Solnce vzhaja ob 5.8, zahaja ob 18.56. Luna vzhaja ob 1.59, zahaja ob 18.40.

v Gornjem gradu v posebni sobi gostilne gosp. Veršnika in od 14. do 16. v Mozirju v posebni sobi hotela »Pri pošti«.

* **Govorjenje hrvatskih fantov v Guštanju.** Ob koncu meseca julija je iz Bielovarja odpotoval tamkajšnji učitelj osnovne šole Stjepan Radotić z 20 siromašnimi dečki osnovne šole v Slovenijo, kjer si je izbral za letovanje Guštanj pri Dravogradu. Tamkajšnje prebivalstvo je otroke prijazno sprejelo. Največ zasluga za lep sprejem in prijetno bivanje otrok so si pridobili tamkajšnji učitelji g. Gačnik in njegova soprota tajnik tamkajšnje podružnice Rdečega križa g. Potnik. Otroci se okrepčani te dni vrnejo domov.

* **Rajši prodajajo grozdje kakor vino.** Kakor poročajo iz Sremske Mitrovice, prihajajo na tamkajšnji sadni trg izredno velike količine grozdja, ki ga prodajajo za nizko ceno 2 do 5 Din kg. Vinogradniki izjavljajo, da bodo ves letošnji pridelek grozdja prodali, češ da se jim ne izplača preštati grozdje ker so cene vina prenizke, davki pa previsoki in je razen tega v kletih še mnogo lanskega vina neprodanega.

* **Kitaški pračlovek.** V včerajšnji objavi vsebine najnovejše številke ilustrirane tedenske revije »Življenje in svet« se mora glasiti, da je napisal članek o kitajskem pračloveku univ. prof. dr. Boris Zarnik.

* **Smrtna kosa.** V Kozjem je umrl v 33. letu starosti davčni uradnik g. Srečko Vrtovšek. Pogreb pokojnika bo v soboto na domače pokopališče. Pokojniku blag spomin. Žalujemo naše sožalje!

KINO „IDEAL“

Samo še danes ob 4., pol 8. in 9.

Gusarjeva zaročenka

Senzacionalna pomorska drama v glavnih vlogah slavni BISCOT.

* **Gradba nove tehniške šole v Sarajevu.** Mestna občina sarajevska je sprožila vprašanje gradbe novega poslopja za srednjo tehniško šolo, kar se sedanje poslopje šole nahaja na periferiji mesta in sploh ne zadošča sedanjim potrebam. Občina je sklenila, da zgradi novo šolsko poslopje, ako ji država da podporo v znesku treh milijonov dinarjev, ki jo je že votirala za popravilo starega poslopja.

* **Državna dvorazredna trgovska šola v Ljubljani.** Vpisovanje v I. letnik bo 1., 2. in 3. septembra od 8. do 12. Naknadno vpisovanje bo 6. septembra od 8. do 12. V I. letnik se sprejemajo učenci in učenke, ki so dovršili 4. razred gimnazije ali realke z nižjim tečajnim izpitom ali pa meščansko šolo z završnim izpitom. Sprejemnega izpita ni. Prednost pri sprejemu imajo sinovi in hčerke trgovcev in podjetnikov, ki bodo ostali po dovršitvi šoli v domačem podjetju.

Dne 7. septembra bo na razglasni deski objavljeno, kdo je sprejet in kdo odklonjen. Da ne bo prvi dan prevelikega navela, se starši obveščajo, da je zaradi sprejema brez pomena, če je kdo vpisan prvi ali zadnji. K vpisovanju je treba prineseti izpričevalo, rojstni list in prošnjo za sprejem kolokvano s petimi dinarji. Vpisovanje v drugi letnik bo 4. septembra od 8. do 12. Sprejemajo se samo tisti, ki so dovršili I. letnik državne trgovske šole. Vpisnina znaša 150 Din. Absolventi državne trgovske šole imajo pravico na dijaški rok. Ponavljalnici izpiti bodo za I. letnik 29. in 30. za II. letnik pa 1. in 2. septembra. Pričetek vseh ob 8. jutraj. Prošnje za pripuštevke konvencionalnem izpitu je treba vložiti do 24. avgusta. Dne 4. septembra ob 8. jutraj se prične pisni končni izpit v septemborskem terminu, ki bo trajal do vstetega 10. sept. Ustni končni izpit se prične 12. septembra ob 8. Prošnje za pripuštevke in konvencionalnem izpitu za dovoljenje popraviljanja končnega izpita je treba vložiti do 1. sept. Šolsko leto se prične 16. septembra.

* **Med kvartopirci in kibici.** Tolpa sleparskih kvartopircov je predvčerajšnjim v Zagrebu prišla v roke policije. Bili so to stari znanci zagrebske policije Mate Kolarič, Vladimir Smolković, Ivan Simistrel in Josip Rukavina, ki so se rajši posvečali sleparstvu kakor poštemnemu delu. Skupno so štiripersono deteljičje je bil aretiran tudi lastnik kavarne, v kateri se je vršilo sleparsko kvartanje, za katero je kavarnar dobival mastno provizijo. Uradnik M. J., ki je v dveh večerih v tej lepi družbi zaigral 3400 Din, je omenjeno deteljičje prijavil policiji in prosil, naj bi se policija za zadevo zanimala, ker je prepričan, da se vrši sleparstvo. Takoj zvečer po prijavi je policija aretirala kvartopirce, ko so zopet sedeli pri igri, ter jim zaplenila karte. Vse karte, ki jih je kavarnar dal igračem na razpolago, so bile od zadaj označene s tankimi komaj

FOTO-KINO-APARATI
In potrebne naprave
v drogerijah
KANC, LJUBLJANA
In
KANC (Wolfram), MARIBOR CENIK GRATIS!
Izvršujemo vsa amater. dela v 12. urah.

vidnimi znaki. Kakor je aretirani Simistrel pri zaslišanju priznal, so tudi kibici sleparski deteljičji dajali z očmi dogovorne migaje, tako da je bil izgubljen vsak, ki je riskiral igro za denar s to lepo družbo. Štiripersona deteljičje je bila s kavarnarjem vred izročena sodišču.

* **Pobegla kazenska.** Iz mariborske jetnišnice je te dni pobegnila 54 letna delavka Antonija Mičojnikova, rojena v Selnici ob Dravi in pristojna v Lučane v Avstrijo. Mičojnikova je srednje postave, dolgega obraza, temnih las, sivih oči in ima zelo slabe zobe. Obležena je bila v temno krilo in črno bluzo ter je nosila tudi črn predpasnik.

* **Vlom v Golici.** V Golici pri Železnikih je bilo te dni vlomljeno pri posestniku Franciški Weberjevi. Vlomilec je odnesel hlapcu Francetu Gartnerju in pastirju Andreju Tolarju razno obleko, uro, 400 Din gotovine, siv ponošen plašč in drugo. Skupna škoda znaša 3360 Din.

* **Sin ubil ljubimca svoje matere.** Kakor poročajo iz Tuzle, je bil predvčerajšnjim izročen tamkajšnjemu okrožnemu sodišču 20 letni Vaskrsija Lukić, ker je v torek zvečer ubil ljubimca svoje matere vdovo Pantelijo Nikolića, ki se je bil zagledal v še brhko vdovo ter se nameraval z njo poročiti. Mladji Lukić je Pantelijo zalezoval in ko je ta prišla do hiše in se začel razgovarjati z mladeničevo materjo, ga je s kolkom udaril po glavi s tako silo, da mu je prebil lobanjo in je Nikolić na mestu obledel mrtev.

Od 1. avgusta
Znatno znižanje cen
Ovomaltine
velika škatla Din 56.—
srednja škatla Din 32.—
mala škatla Din 16.—

Moč za delo

črpamo iz svoje hrane. Čim bolj je hrana koncentrirana in čim lažje je prebavljiva, tem lažje se da pretvoriti v telesno energijo.

OVOMALTINE

je taka koncentrirana, okusna, lahko prebavljiva, krepljena hrana. 156

* **Obledela obleke barva v različnih barvah** in plisiru tovarna Josip Reich.

* **V okviru Dunajskega velesejma** priredi doma palača Julius Krupnik, Wien VII., Kaiserstrasse 115, grandiozno modno razstavo, ki bo umetniško prirejena. Vsi, ki bodo obiskali Dunajski velesejem, si lahko že sedaj brezplačno naroče vstopnice za to modno revijo.

* **Ant. Rud. Legatov Enoletni trgovski tečaj v Mariboru** (odobren od ministra trgovine in industrije v Beogradu). Novi tečaj se začne 2. septembra. Prospekti brezplačno pri ravnatelstvu zavoda, Maribor, Vrazova ulica 4, ali v trgovini s pisarniškimi stroji Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, Slomškova ulica 7. Zavod posreduje tudi lastni internat za dečke, na kar se posebno opozarja.

Iz Ljubljane

* **Gostovanje dunajske operete v ljubljanskem opernem gledališču.** Prvo gostovanje bo v ponedeljek 25. t. m. Skupina gostov je pod muzikalnim vodstvom dr. Neumanna, tvorijo jo pa sledeči člani dunajske operete: Margareta Slezak, Olly Springer, Harry Payer, Karl Schulz in Adolf Körner. Oba prvaka, Slezakova in Payer, uživata na Dunaju sloves najboljših opernih umetnikov. Skupina je v resnici izvrstna in nam bo pokazala pravo dunajsko opereto v vsej živahnosti in originalnosti. Prvi večer upriporo gostje muzikalno komedijo v štirih dejanjih (7 slikah) »4 krat poroka«, katero sta napisala Kurt Breuer in Hugo Wiener, uglašil pa jo je dirigent dr. Neumann. Zasedbo posameznih slik prinese gledališki letak. Za gostovanje veljajo naše operne cene od 50 Din navzdol. Predprodaja pri dnevnih blaginjah in sicer v petek in soboto ter ponedeljek in torek od 10. do 12. in od 3. do 5. popoldne.

* **Predavanje o plinski kuhinji** bo danes 22. t. m. zvečer ob 20. v predavalnici šole pri Sv. Jakobu. Gospodinja se vljudno vabljuje. Vhod iz Florijanske ulice. Vstop prost.

* **Srebrna poroka.** G. Čarman Franc, hišnik v Mestni hranilnici je praznovalec včeraj v krogu svoje družine srebrno poroko s svojo soprogo Ivano. Sam tip pravega Gorenjca, kremenit narodnjak, je svoje otroke (dve hčerki sta uradnici, sinko gimnazijec) vzgojil v prav tako narodnem duhu. Se na mnoga leta!

Iščem Žigona Antona

zidarja, doma iz Renč na Gorškem, zaradi zaslišanja kot priča v važni kazenski zadevi (umor). Komur je znano sedanje njegovo bivališče, se naproša, da to sporoči odvetniški pisarni dr. A. Furlana v Novem mestu. 11523

Nežno kožo svojega miljenčka

boste najbolj negovali in ščitili, ako uporabljate za dnevno kopel edino **LAHKO MILO ZA DECO PARACELSUS**. To milo plava na vodi, a je prirejeno iz najboljega materiala ter povsem nevtrarno (blago). Zahtevajte v lekarnah, drogerijah in parfumerijah izrecno milo **Paracelsus** in odklanjate druge produkte! 287—1

nažijec) vzgojil v prav tako narodnem duhu. Se na mnoga leta!

* **Društvo Sokol Ljubljana III.** priredi danes ob pol 21. v salonu gostilne pri »Fortuni« na Vodovodni cesti prvo letošnje predavanje, na katerem bo razpravljajal brat dr. Janže Novak o pomenu sokolske organizacije za družbo in narod. Udeležba za člane obvezna. Vabljuje pa se tudi vsi drugi k zanimivemu predavanju.

* **Za priliko otvoritve Češke koče** je avtobusno podjetje g. Paara iz Kranja stavilo v promet 30 sedežni avtobus, ki bo jutri ob 14. odpeljal ob »Figovca« po običajnih cenah brez popusta na Jezersko. V Kranju bodo ob prihodu turističnega vlaka čakali še drugi avtobusi. Prostorji se lahko naročijo še danes od 9. do 12. in od 14. do 18. na postajališču pred »Figovcem«.

* **Mestna zastavljavnica** bo imela redni dražbo za v januarju t. l. zastavljene dragocenosti (zlatino, srebrnino in dragulje) 6. septembra in za efekte (perilo, obleka, stroji, kolesa in drugo) 12. septembra, vsakokrat ob 15. v uradnem prostoru na Poljanski cesti 15. Občinstvo se ponovnokrat opozarja, da dragocenosti (zlatino, srebrnino, dragulje itd.) zaradi repunciranja najmanj tri dni pred dražbo reši odnosno podaljša.

* **V Ljubljani kradel kolesa in jih prodajal na Dolenjsko.** Za tatove koles je bila letos ugodna sezona. Skoro dan za dnem so prihajale na policijsko upravo prijave o drznih tatvinah koles. Nobena količjak eksponirana točka v mestu ni bila varna pred dolgorpnimi tiči. Policija je bila proti drznim tatovom brez moči. Nastavila je sicer parkat limanice, toda prebrisani tatovi se niso ujeli. Sicer se je policiji posrečilo, da je prišla dva nevarna tatova koles, toda s tem se še ni odkrila vseh. Te dni je pa prejela policijska uprava v Ljubljani prijavo, da so orožniki v Trebnjem na Dolenjskem nekemu posestniku zaplenili kolo sumljivega izvora. Posestnik je pri zaslišanju izpovedal, da je kolo kupil od nekega Ljubljancana in izdal tudi njegovo ime. Policija je seveda takoj vedela, s kom ima opravka. Poizvedovala je še naprej in dognala, da je dotični lopov samo v Trebnjem in St. Rupertu v zadnjem času prodal 12 koles in eno motorno kolo, kar vse je ukradel v Ljubljani. Policija je za podjetjem tatom izdala tiralično in upa, da se ji bo posrečilo, kmalu ga prijeti.

* **Tatvine v Ljubljani.** Gostilničarka Eva Müllerjeva je prijavila na policijo, da so ji iz stanovanja na Tržaški cesti 8 ukradli dva para čevljev. — Knjigovodji Mestne hranilnice Josipu Pretnarju, stajočemu v Čevljarški ulici 2, je nekdo iz čakalnice ukradel svilen dežnik. — Tretja okradena žrtev je bil delavec Ivan Duce, kateremu je nekdo iz barake v Aleševčevi ulici odnesel 210 Din. Denar je imel delavec v dozi, ki se je nahajala v žepu hlač, ki so vselej na vratih. — Jesenski tečaj prikojevanja in šivanja za krojače, šivilje, dame za samopoparabo 28. t. m. Revnejšim znižano. Krojno učilišče, Ljubljana, Stari trg 19.

Iz Celja

* **Razporedi za rentnino za l. 1930.** so razglašeni na vpogled javnosti od 18. do vstetega 26. t. m. pri davčni upravi v Celju v sobi 3.

* **Smrtna kosa.** V celjski javni bolnici so umrli 41 letni bivši učitelj Edo Planko iz Celja, 27 letna posestnikova žena Ana Zorenčeva od Sv. Petra pod Svetimi gorami (na porodu), — 27 letna zasebna uradnica Ruža Hajdinova iz Beograda, ki se je že dalje časa zdravila v državnem zdravilišču za tuberkulozne v Topolšnici in je bila vsaka pomoč zamen.

* **Zastrupljenje z gobami.** Na celjskem trgu so se pojavile v zadnjih dneh ogromne množine krasnih gobanov (jurčkov), ki jih celjske gospodinjke kupujejo kar na debelo in jih suše za zimo. V mestu je skoro izključeno, da bi bila med gobami prinešeni na trg, kaka nevarna ali strupena. Zamenjava užitnih gob s strupenimi je pa precej pogosta na deželi. Predvčerajšnjim je skuhal nesrečna Marija Pilihova v Ljubljani, o kateri smo že večkrat pisali, da živi silno bedno življenje z 8 otroci in popolnoma onemoglim v tuberkuloznim možganju, ki je rudar brez posla in zaslužka, svoji lačni družini gobe za obed. Kmalu pa se je pričela Pilihova in z njo vred 4 otroci zvižati v hudih bolečinah. Skušali so si pomagati na razne načine, toda pomagalo ni nič. Včeraj so jih z avtomobilom prepeljali v celjsko javno bolnico, kjer je bila vsem petim nudena potrebna zdravniška pomoč. Stanje zastrupljenec je resno, vendar obstaja upanje, da bodo vsi okrevali. Ljudje bi morali pač pri zauživanju gob nekoliko bolj paziti.

* **Nesrečen padec.** Predvčerajšnjim je padla na Ljubnem 76 letna prevžitkarica Frančiška Sušnikova tako nesrečno, da si je zlomila levo nogo in so jo morali odpeljati na zdravljenje v celjsko bolnico.

* **S kolesom v avtomobil.** V torek 19. t. m. se je peljal 21 letni posestnikov sin Matija Jeral iz Vrhopolja po cesti na svojem kolesu. Nenadoma je zavozil v neki mimo vozeči avtomobil in padel precej trdo na cesto. Pri padcu si je zlomil levo ključno kost, dobil pa je tudi precej hude poškodbe na glavi. Tudi njega so morali prepeljati v celjsko bolnico.

* **Čudne manire...** Na notico objavljeno 16. t. m. pod tem naslovom, smo prejeli: Vaš list je 16. t. m. pisal, da je 40 letni trgovski potnik Branko Hlavaty iz Zagreba na tri gospode, ki so na kavarniški terasi hotela »Evrope« ob policijski uri plačevali svoj račun, iz okna svoje hotelske sobe izlil vrč vode. Ta očitek je docela neutemeljen, Branko Hlavaty se je takrat nenadoma prebudil zaradi hudega kihanja pod oknom hotelske sobe, v kateri je prenočeval. Skočil je k oknu ter videl pod oknom štiri osebe, ki so hudo kličale. Hlavaty se je na oknu popolnoma mirno zadrževal ter opazoval ta dogodek. Ni izključeno, da so bile te osebe zares polite z vodo, toda Branko Hlavaty tega ni videl, kajti zgoditi se je moralo to prej, preden je on prihitel na okno. Ulica je tam ozka in bi morali

gel kdo polit te osebe tudi iz druge hiše. Da je sum padel na njega, je pripisovati okolnosti, da so bila vsa druga okna hotela slučajno zaprta, okno njegove sobe pa odprto, da je on gledal skozi okno, ne da bi vedel, kaj se prav za prav dogaja na terasi kavarne.

* **Sumljiv prodajalec ženske torbice.** Včeraj je bil v Celju aretiran neki starejši berač, ki je ponujal raznim ženskam v nakup prazno žensko ročno torbico. Na vprašanje, kako je prišel do torbice, je berač izjavil, da jo je našel brez vsake vsebine pri St. Rupertu v Savinjski dolini. Ker ni izključeno, da je bila torbica neke ukradena, se poziva eventualna lastnica, oziroma izgubiteljica, naj se čimprej zgloši na celjski mestni policiji.

Iz Maribora

* **Nove tarife avtoizvoščkov v Mariboru.** Na predlog mariborske mestne občine je določila banska uprava v Ljubljani do nadaljnjega naslednje nove maksimalne tarife za avtoizvoščke, ki imajo svoja stojišča v mestni občini: Osnovna taksa 10 Din, kilometrina podnevi in ponoči v Mariboru 7.5, izven kraja 5 Din, čakalnina za vsaki dve minuti 2 Din. Če so v vozu več kot štiri osebe brez šoferja, se sme računati za km največ 7 Din, za povratek praznega voza in vožnjo nad 3 km počeniš s 4. km za km 3.5 Din, za prtljago, ki zavzema sedež in za vse za celo vožnjo 5 Din. Za vožnje h krstu, birmi in poroki se plača po dogovoru. Vsi avtotakšisti morajo imeti takšmetre, ki avtomatično registrirajo prevoznino in čakalnino z ostalimi doplačili vred in ki morajo biti prirejeni na vrtnem mestu.

* **Poroka.** V frančiškanski cerkvi se je poročil posestnik Emanuel Gaube iz Strčnika z gđ. Marijo Kren, hčerko župana v Glaču. Bilo srečno!

* **Enoletni trgovski tečaj** otvori z dovoljenjem trgovskega ministrstva letos Slovensko trgovsko društvo v Mariboru v začetku meseca septembra v prostorih trgovske akademije. Poučevali se bodo naslednji predmeti: slovenščina, srbohrvaščina, nauk o trgovini, korespondenca, trgovsko računstvo, knjigovodstvo, gospodarsko zemljepisje, blagovnanstvo, stenografija, strojeopisje in lepopisje. Predavali bodo profesorji trgovske akademije in bo trajal pouk po 40 ur na teden. Vpisovanje se vrši vsak dan od 9. do 12. v prostorih trgovskega gremija v Jurčičevi ulici ter znaša vpisnina 30 Din, šolnina pa mesečno 400 Din, ki pa se revnejšim učencem in učenkam zniža. V tečaj se sprejemajo učenici, ki so dovršili dva razreda srednje ali meščanske šole ne glede na starost.

* **Novi grobovi.** V Mariboru je umrl v sredo 21 letni tapetniški pomočnik Josip Veziak, v četrtek pa 32 letni delavec Leopold Javornik. Pri Sv. Martinu na Pohorju je umrla včeraj zvečer po dolgem bolecianju ga. Marija Furman roj. Kapun. Blag n spomin!

* **Nevlita s točo ob severni državni meji.** Črni grozeči oblaki, ki so se zbirali v sredo zvečer nad Mariborom in okolico, so mestu sicer prizanežili, zato pa je zadela naše severne obmejne občine huda nesreča. Proti večeru je namreč nastalo strašno neurje s točo, ki je napravilo posebno po vinogradih in sadovnjakih veliko škodo. Najbolj so prizadete Gornja in Sp. Kungota ter deli Svečine, St. Ilija in Jarene.

* **Dva samomora.** V sredo ponoči je z dravske brvi, te nesrečne zadnje poti tolikih obupancev, skočila v Dravo neznan črna obupanca ženska srednjih let. Nekaj časa se je čisto mirno sprehajala po brvi, čim pa je videla, da je sama, se je spustila preko brvi v deroče valove Drave, ki so jo kmalu zagnili. — Pri Pekrah so našli v gozdu v gozdu 29 letno bivšo bolničarko A. Lobwein, zvižajočo se v smrtnih mukah. Odpeljali so jo takoj v bolnico, vendar pa je že med potjo izdihnila. Nesrečnica se je zagnjala in jo je baje strah pred kaznjivo poglavl v obup. — V zaporu pri Grafu si je poskušala prerezati žile na rokavi Venerina svečenika J. V., kar pa so ji še pravočasno preprečili. Prizadela si je le manjše poškodbe in so jo po zaslišanju oddali v zaporo okrožnega sodišča.

* **Polijska kronika** izkazuje včeraj dve aretaciji. Josipina V. je bila aretirana zaradi suma prostitucije, Ivan D. pa zaradi nočnega razgajanja. Razen tega je bilo 19 prijav zaradi raznih prestopkov proti prometnim predpisom.

* **Tatvine.** V Vurmatu pri Selnici ob Dravi je neznan zlikovec ukradel splavarju Rafaelu Krelu iz zaprte kleti njegovo kolo, vredno 2100 Din, za nameček pa še novo srajco, ker se je pri delu najbrže preveč spotil. — Branjevki Barbari Mažeri je brez sledu odpeljal nekdo z dvorišča restavracije »Union« ročni voziček, vredno 300 Din.

Ponesrečena motociklista

Kočevje, 20. avgusta.
V ponedeljek popoldne se je zgodila na cesti, ki pelje iz Stare cerkve pri Kočevju proti Ribnici, težka nesreča, ki bi postala kmalu usodna za dva motociklista iz Kočevja.

Popoldne ob 2. sta odpeljala iz Kočevja urarski mojster g. K. Rom in stavbni mojster g. J. Kreiner kot sopotnik proti Ribnici. Nekako tri kilometre iz Stare cerkve sta na ravni cesti zagledala navaden voz obložen z drvmi, ki se je pomikal počasi po sredini ceste proti njima. Da bi se mu izognila, je g. Rom zavozil močno na desno. V istem trenutku je tudi voznik močno potegnil konja, hoteč z vozom proti svoji desni. Konj pa se je najbrže drdnarja motorja in naglega sunka ustrašil in je skočil ravno v nasprotno stran ter potegnil za sabo voz. Nesreča je bila neizogibna. G. Rom je zavozil naravnost proti vozu. Še prej je močno pritisnil na vse zavore. Zaradi močnega pritiska sta oba vozča odletela z motorja. G. Roma je vrgel sune naravnost v drog vo

Srečke

državne razredne loterije

za III. razred so dospele.

Opozarjamo vse posestnike pri nas kupljenih srečk, da je rok za obnove srečk določen do 5. avgusta, in jih prosimo, da srečke pravočasno obnovijo.

Zadružna hranilnica r. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

voznik sam, dočim se je cestni mojster g. Bižal, ki je privozi na njima s kolesom, odpravil takoj v mesto po avto, s katerim so odpeljali ponesrečena motociklista v mesto, kjer jima je nudil prvo pomoč kot čevski okrožni zdravnik g. Rötchel.

Stanje obeh ponesrečencev je bilo zelo težko, vendar je dobil g. Rom manjše poškodbe, dočim je dobil g. Kreiner veliko rano pod očesom in zelo težke notranje poškodbe. Prebil je naslednjo noč večinoma v nezavesti in ga bo treba prepeljati najbrže v bolnico.

Krivda nesreči leži v tem, da je konj od strahu potegnil namesto na desno se bolj v levo naravnost proti motociklistu, ki motorja ni mogel obrniti še bolj v desno, ker je baš na tistem mestu velik občestni jarek, kar bi bilo za oba motociklista še bolj nevarno.

Samomor na Viču

Ljubljana, 22. avgusta.

Včeraj dopoldne se je po Viču nagloma raznesla vest, da se je obesil neki delavec. Vest je bila resnična. Na svojem stanovanju na Viču 127 se je obesil 34letni delavec Anton Oblak, zaposlen v mlarni na Viču. Na oknu visokega je našel okoli pol 11. njegov 7letni sinček, ki je prišel domov. Prestrašeni fantek je takoj obvestil sosedo, kakor so ti stekli v Oblakovo stanovanje, naglo prežreli vrh in skušali Oblaka rešiti življenje. Toda vsaka pomoč je bila zaman, kajti Oblak je moral viseti že delj časa.

O samomoru je bila dopoldne tudi obveščena policijska direkcija, kakor sta odšla na Vič policijski zdravnik dr. Avramovič in dežurni uradnik Podobnik. Na zdravnikov ukaz je bilo truplo nesrečnega delavca prepeljano v viško mrtvašnico.

Kaj je vzrok samomora, ni znano. Splošno domnevajo, da je Oblak dejanje izvršil v duševni zmedenosti. Mož je bil vobče nekoliko zmeden. Kot otroka ga je nekdo konj brcnil v glavo, pa tudi v vojni je bil ranjen v glavo. Ko se je vrnil iz vojne, je bil sicer zdrav, od časa do časa se ga je pa polotevala ožotnost in včasih ni po več ur nečesar spregovoril. Pokojnik je zapustil ženo in tri otroke. V mlarni sta bila zaposlena dva delavca z imenom Anton Oblak in življenje si je vzel mlajši.

Zločini v kumljanski okolici

Št. Jur pod Kumom, 21. avgusta.

Prebivalstvo kumljanske okolice razburja surov dogodek, ki se je pripetil v nedeljo ponoči v malem naselju pod Kumom na Vodah. Pri posestniku Brinovcu ima že dalje časa v hlevu svoje konje lesni trgovec Tominc iz Mirne, ki je kupil gozd pod Kumom. Ta izdeluje železniške tramove in zge oglice, katerega potem odvažna na postajo. V nedeljo je bilo slišati po vasi fantovsko petje in klice »auf bikse«. Domnevajo, da so razgrajali najbrže klicali Tomincove hlapce na korajžo. Ker teh niso dobili, so svojo jezo in korajžo izlili nad živino v hlevu. Vdrl so v hlev in z nožem zbadali konja v stegno, volu pa so prizadeli v prsa sunek, in je segel vrez do kosti. Posestnik Brinovec je proti jutru čul žalostno mukanje vola, šel je pogledat v hlev ter opazil ležečega in krvavečega vola in konja. Poklical je živinodravnik iz Trbovelj, obenem pa o lopovstvu obvestil orožništvo, ki zasleduje storilce. Upamo, da se krivce izsledijo, ker zaslužijo najostrejšo kazen za trpinčenje živali.

Pred kratkim časom so se oglasili tudi pri nas tatovi. Pri posestniku Antonu Brezovaru v Konjici je nekdo v njegovi odtotnosti porabil priliko in mu odnesel petnajstlitrsko steklenico domačega žganja. V Št. Jurju je bil v nedeljo vlomil v stanovanje invalida Koznika in mu iz podstrešja ukradel obleko, nekaj perila in povrh še 400 Din. Okradeni ceni škodo na 1200 Din. Orožniki so baje že na sledu storilcu, kateremu so morale biti domače razmere znane.

Otvoritev največje planinske koč na Velebitu

Preteklo nedeljo se je izvršila posebno slovesna otvoritev najnovejših in najvišjih turističnih postojank v našem divjevičastem Velebitu. Poleg Čehov, ki jih je zastopal predsednik češkoslovaškega turističnega kluba g. dr. Jeniček iz Prage, so se udeležili tega redkega slavlja tudi naši planinarji, ki so jih zastopali odborniki SPD g. Makso Hrovatin in Anton Spende ter častni član društva g. dr. I. C. Oblak iz Ljubljane.

Koča je dobila ime »Rosijeva koliba« ter leži v enem najzanimivejših predelov severnega Velebita, pod Rožanskimi kuki. Vrh tik nad njo se zove Pasaričev kuk po starosti hrvaških planinarjev, predsedniku HPD g. Josipu Pasariču, ki je otvoril novo, toda lično zavetišče, zdaj najvišje v vsem Velebitu. Velebitski Aljaž, župnik Ljubitič iz Starega grada, je imel po blagoslovitvi lep nagovor na številne navzoče. Za Čhe je govoril g. dr. Jeniček, za Slovence g. dr. Oblak, čegar poetski spis o Velebitu v »Planinskem vestniku« se je posebno omenjal. Inspektor Premužič je podal v svojem govoru prelep esej o Velebitu in njegovem prebivalstvu. Dr. Poljak se je spominjal enega najlepših »Velebitologov« dr. Simonoviča, 82letni raziskovalec velebitske flore g. Rosi pa je poslal pismen pozdrav.

Celotno slavlje je imelo tako priskrben značaj, da ostane vsem v najlepšem, trajnem spominu. Velebit je samotno, a silno gorsko kraljevstvo, ki se le polagoma otvara

ja širšim krogom, a ostane prej ko slej prihranjeno onim izbranim, ki ljubijo prirodo v njeni neoskrbnjeni prvobitnosti. Le tem bo v prvi vrsti služila »Rosijeva koliba«.

Novice iz Dolenjskih Toplic

Dol. Toplice, 19. avgusta.

Naše toplice so letos zelo dobro obsikane. Ze dalje časa so oddane do malega vse sobe in vsi prostori — veliko je tudi prostega kmetskega ljudstva. Pričakovati pa je, da se bo kopališko življenje od leta do leta lepše razvijalo, zlasti če kupi kopališče banska uprava, ki se za nakup resno zanima.

Stalno deževno in za sedanjí čas hladno vreme ovira kretanje kopaliških gostov v lepi in slikoviti okolici — slabo pa upliva tudi na rast poljskih sadežev, posebno pa še na vinograde, ki kažejo letos posebno lepo. Posamezne trte so tako polne grozdja, da jih je veselje gledati. Radi prevlečke ga dežja se je bati, da bi pričele grozdne jagode pokati in gniti. Nekatere vrste zgodnjega grozdja že lepo zori, zlasti portugalka, ki bo že kmalu zrela.

Lepa gasilska slavnost v Podturnu se je vršila v nedeljo, ko je bila blagoslovljena nova motorna brigada mladega, komaj leto starega gasilskega društva. Cerkevno opravilo je opravil ob veliki udeležbi gasilcev iz Valte vasi, Toplic, Poljan in Črmošnjic ter zastopnikov gasilske župe pastora franciskan iz Novega mesta. Po blagoslovu in nagovorih patra, društvenega načelnika, zagovornika župe in g. župana A. Pečjaka se je vršila zaobljuba domačega članstva in defile. Po končani slavnosti je bil skupni banket, kakor se je razvila lepa zabava s plesom, h kateremu so vabili poskočni zvoki godbe iz Novega mesta plesal željno mladino. Vsa prireditve je bila zelo dobro obsikana, posejilo jo je tudi mnogo kopaliških gostov iz Toplic, od koder so vozili avtobusi avtopodjetja Kokalj.

Lepa slavnost se je tako v moralnem kakor tudi gnetnem oziru prav lepo završila. Kakor smo že poročali, je bila pred letom dni uročena na sresko načelstvo anonimna ovadba o skrajno slabem stanju farne cerkve v Toplicah in se je bati, da se celotna stavba podere na kup. Na podlagi ovadbe se je vršil komisijoneli ogled strokovnjakov, ki je odredil vse potrebno za popravilo in vezanje cerkve ter so izdelali tozadevni načrti. Po teh načrtih se sedaj vrši popravila cerkve. Dela je prevzela trdnja Hočevar iz Novega mesta. Okoli cerkve izkopavajo zemljo ob temelju, kar bodo močno podbetonirali in tako zabranili nadaljnjo razpokavanje. V notranjosti cerkve pa bo napravljen par močnih vezi. Cerkev bo tudi znotraj in zunaj prepleksana. Vendar vezi ne bodo v okras cerkve in farani bodo pač prej ali slej primorani zgraditi novo cerkev.

V nedeljo 24. avgusta proslavi Bralno in pevsko društvo »Toplice« svečano svoj 25letnico. Bralno in pevsko društvo ima za kulturni razvoj Toplic mnogo zaslug, kajti ono je bilo prvo, ki je pred 25 leti pričelo smoteno delovati v narodnem in kulturnem smislu. Pred ustanovitvijo bralnega in pevskega društva ni bilo v Toplicah nikakega društvenega življenja, kajti obstajalo je le gasilno društvo, ki tedaj še ni poznalo poleg človeka »ublega svojega« posla nikakega kulturnega stremjenja. Tako je pričelo pevsko društvo prvo utirati pot pravemu delovanju v narodnem in kulturnem duhu.

Sportni Babilon

Kadar se snidejo sportniki iz raznih dežel, jim ni lahko sporazumeti se med seboj. Finski smučarji in tekači se sestajajo s plavci s Havajskih otokov, Japonci pridejo v stike z južnoameriški nogometaši in ako ne znajo angleščine, si morajo pomagati z rokami. Vendar pa je tudi med sportniki nekoliko mož, ki vzbujajo pozornost s svojim jezikovnim znanjem. Francoska sportna akademija je nedavno priredila banket tujim sportnikom in pri tej priliki je slavni igralec tenisa Borgtra pozdravil goste najprej v francosčini, nato je prešel na angleščino, zaključil pa je svoj govor v zveneči španščini, potem ko je tudi Nemcem privoščil nekoliko stavkov v njih materinščini. Sportnik je s tem prekosil marsikakega diplomata, ki rešuje važna mednarodna vprašanja, pa ne zna drugega jezika, nego svojeje glasno lastnega. Na istem banketu je govoril tudi Japonec Harata, ki je začel angleški, nadaljeval pa je v čisti japonščini. Navzoči tolmač Muhr se je lotil prevajanja tega govora, Harata pa se je med tolmačenjem sladko smejal. Ko so ga vprašali, da-li se smeje morda nedostatenemu prevodu, je vesel Japonec dodal, da so pozdravni govori v vseh jezikih pač enaki, on pa da smatra vesolj smeh kot najboljši mednarodni pripomoček za sporazumevanje. Spet se je zasmeljal in to pot potegnil za seboj vse navzoče.

GOSPODARSTVO

Novo tendence v angleški trgovinski politiki

Ze nekaj tednov se v Angliji živo razpravlja o akciji lorda Beaverbrooksa, ki gre za tem, da se v okviru angleškega imperija uvede svobodna trgovina, dočim naj bi se nasproti ostalim državam uveljavile zaščitne carine. Anglija naj bi torej sirovine in druge proizvode na podlagi predvidenih olajšav uvažala predvsem iz posameznih držav imperija, dočim bi morali domonjoni uvesti posebne carinske olajšave in oprostitve za angleško industrijsko blago. Pod geslom »svobodna trgovina v imperiju« zodi Beaverbrooks že nekaj časa prav živahno kampanjo v listih, ki spadajo v njegov koncern. Pri tem se upira na okolnost, da uvažajo angleški domonjoni (Avstralija, Nova Zelandija, Kanada, Indija in Irska svobodna država) več gotovih industrijskih izdelkov, kakor pa jih izvažata Velika Britanija.

Zamisel svobodne trgovine v imperiju s carinsko zaščito nasproti ostalim državam ima sicer mnogo pristašev, ni pa prezreti, da ima ta ideja v političnih in gospodarskih krogih tudi mnogo nasprotnikov, ki smatrajo načrt za prav nevarno spekulacijo, ki bi v primeru neuspeha pahnila Anglijo v največjo nesrečo. Anglija ima tako glede izvoza kakor tudi glede na velike investicije kapitala v inozemstvo velike interese v državah, ki ne pripadajo angleškemu imperiju. Ideja svobodne trgovine v imperiju pa prihaja v ostro nasprotstvo s temi interesi in je pričakovati, da se bodo te države močno uprle preferenčnemu postopanju v prometu med posameznimi deli imperija. Tu so v prvi vrsti mišljene države Južne Amerike, kamor izvažata Anglija mnogo svojih izdelkov. Upoštevati pa je tudi trgovinsko-politične tendence v posameznih domonjoni, ki gredo za tem, da se domača industrija zaščiti pred angleško konkurenco. Pričakovati je, da bodo trgovinsko politična posvetovanja med Anglijo in domonjoni na skorajšnji imperijski konferenci v Londonu prinesla več luči v ta kompleks zamotanih vprašanj.

Pred skorajšnjo otvoritvijo šumarske in lovske razstave

Komaj 10 dni nas še loči od otvoritve velike šumarske in lovske razstave, ki se bo od 31. t. m. do 15. septembra vršila v Ljubljani, in sicer v okviru jesenske velesejmske prireditve. Da je uprava velesejma ob desettletnici obstoja te institucije posvetila svojo jesensko prireditev našemu gozdu je povsem razumljivo, saj so baš gozdovi neizčrpen vir dohodkov za znatno število prebivalstva naše ožje in širše domovine, so pa tudi naše veselje in naš ponos.

Na letošnji šumarski in lovski razstavi na ljubljanskem velesejmu bomo imeli priliko spoznati vse bogastvo gozdov, kakor tudi način, kako se ti zakladi dvigajo, da ostanje plodonosni še v naprej. Šumarji bodo prikazali pravilno gojenje gozda. Vsak posestnik bo lahko spoznal suho seme raznih drevesnih vrst, seme kako vzklasi, rast mladega in starega dreveja, les in zopet cvet in sad. Poleg vzorcev od približno 150 vrst lesa bodo prikazane zanimive igre prirode, ki se pojavijo večkrat na drevu kakor na drugih bitjih. Videli bomo, kako se les spravlja za najmodernejši pripomočki, ki bodo skoro izpodrinili stara orodja. Prikazano bo tudi vse potek obrata v lesni industriji, z njenimi najrazličnejšimi proizvodi, o katerih le redko kdo ve, da so iz lesa, da so bili zasnovani v gozdu. Zbrane bodo razne gozdne rastline, katerih čudovito moč so spoznali že naši dedje, kakor tudi one, v katerih je šele moderna farmakopija odkrila zdravilne moči. Poleg zakladov gozdnih rastlinstva bomo imeli priliko spoznati tudi skrivnosti in tajne gozdnega živalstva, predvsem gozdne škodljivce, od komaj vidnih lubadarjev in trdokrilih rilčkarjev do krečev in brčev, ki uničujejo gozdu škodljivo zalego.

Tudi lovska razstava obeta velik uspeh. V tem oddelku bo prikazana lepota pravega lovstva, katerega glavni namen je divjad gojiti in šele ko je sorazmerno dosti, toliko odstreliti, da ne škoduje nadaljnjemu razvoju. Imeli bomo priliko spoznati razne vrste divjadi in gozdnih živali, kar bo brez dvoma zanimalo vsakogar, četudi ni lovec. Zanimiv bo pregled razvoja orožja od kamenite dobe, ko je pračlovek povečini živel od divjadi, preko davne dobe bronza do današnje dobe, ko gojimo livo kot zdrav, moderen sport in gledamo tudi na gospodarske koristi lova. Ker so prav lovci kot prijatelji prirode lepote tudi obževalci umetnosti, bo razstavljenih tudi mnogo lepih slik, izdelanih po priznanih umetnikih. Namen razstave je, opozoriti obiskovalce na lepoto in zaklade gozda, posebno pa v prijateljih zelenih gajev vzbuditi še večje zanimanje za čare večno lepe prirode.

— Afere zaradi obročne kupitje z državnimi papirji. V beograjskih listih, zlasti v »Vremenu«, se zadnje dni mnogo razpravlja o aferah zaradi obročnih kupitij z državnimi papirji. Kakor znano so pred leti pričele predvsem beograjske trdnice prodajati obveznice vojne škode in druge državne papirje na obroke. Vso državo so poplavili agenti, ki so ponujali te papirje na obroke. Teh poslov so se lotili številni nesolidni elementi in je že lani nekaj takih trdnic prišlo v konkurz, pri čemer so bili zlasti mali ljudje hudo okodovani. Sedaj ko so potekli plačilni roki za številna prodaja iz prejšnjih let (prodaje so se vršile večinoma na 15–24 mesečnih obrokov) se vidi, da je krog okodovancev znatno večji, kakor se je prvotno domnevalo, zlasti ker se je še povečalo število insolventnih trdnic, ki so vršile te posle. Skupna škoda, ki jo trpi narod, se ceni na 100 milijonov Din. Kralji, vlada je kakor znano izdala zakon o obročni kupitji z državnimi papirji, ki je 22. maja t. l. stopil v veljavo in ki vsebuje najstrožje odredbe proti nesolidnemu poslovanju trdnic, ki prodajajo državne papirje na obroke. Likvidacija obročnih poslov iz dobe pred uveljavitvijo tega zakona, ki mora biti izvršena do novembra, pa je pokazala, da obstoji nevarnost novih konkurzov takih nesolidnih trdnic. Afere, ki prihajajo sedaj na dan, kažejo, kako potrebna je bila stroga zakonska ureditev obročne kupitje z državnimi papirji. Kakor znano so bili tudi številni kupci državnih papirjev v Sloveniji težko okodovani, predvsem od trdnic izven Slovenije, kajti trdnice s sedežem v Sloveniji so se morale držati starih avstrijskih zakonskih predpisov, ki so onemogočali manipulacije.

— **Kratkoročno posojilo beograjske občine sprejeto.** Na seji finančnega odbora beograjske občine, ki se je vršila v torek

zvečer je bilo odobreno posojilo od 125 milijonov Din, in sicer od Državne hipotekarne banke in Poštno hranilnice v višini 50 milijonov Din po 8 odst. in od privatnih bank 75 milijonov Din po 9 odst. Prvotni sklep, po katerem občina sprejema posojilo od privatnih bank le pod pogojem, da se obrestna mera zniža na 8,5 odst., je bil razveljavljen.

— **Statistika zunanje trgovine za prvo polletje 1930.** Generalna direkcija carin je te dni izdala tiskano statistiko naše zunanje trgovine za prvo polletje t. l. v običajni obliki kakor druga leta. Statistika se dobi pri vseh carinarnicah po ceni 30.— Din za komad. Glavne podatke o našem uvozu in izvozu v prvem polletju smo že objavili. Iz statistike posnemamo še naslednje podatke o trgovini s posameznimi državami, ki se je gibal naslednje (v oklepajih podatki za prvo polletje preteklega leta; vse v milijoni Din): Češkoslovaška: izvoz 208,2 (180,3), uvoz 599,1 (618,6), pasivnost 390,9 (pas. 438,3); Avstrija: izvoz 565,3 (424,9), uvoz 597,5 (617,4), pasivnost 32,2 (pas. 192,5); Italija: izvoz 984,0 (890,3), uvoz 400,7 (421,0), aktivnost 583,3 (akt. 469,3); Nemčija: izvoz 367,2 (339,9), uvoz 573,3 (532,2), pasivnost 206,1 (pas. 192,3); Madžarska: izvoz 229,1 (253,4), uvoz 195,0 (230,3), aktivnost 34,1 (akt. 23,1).

— **Prizadevanje Osijeka za priteguitev industrije.** Kakor znano se med vsemi jugoslovenski mesti Osijek največ prizadeva, da pritegne velika industrijska podjetja. Občina daje novo snujotič se industrijam velike ugodnosti in je s svojo politiko dosegla že lepe uspehe, ki dajejo sedaj tudi drugim mestom povod za enako postopanje. Sedaj je osješka Zbornica za TOI izdala obširen prospekt o industrializaciji mesta Osijeka, ki vsebuje tudi vse podatke, ki bi mogli zanimati ustanovitelje novih podjetij. Opisani je geografski položaj mesta z njegovimi železniškimi zvezami, našlete so gospodarske, kulturne in socialne institucije, podatki o sirovinah, o delavstvu, o obstoječih industrijah itd. V prospektu so navedeni tudi vsi pogoji za ustanovitev novih podjetij in ugodnosti, ki jih daje občina novim industrijam. Zato je v celoti objavljen tudi mestni statut. Prospekt sta založili mestna občina in zbornica v zelo okusni obliki. Besedilo je tiskano v hrvaškem, nemškem in francoskem jeziku. Brošura bo poslana vsem konzulatom, trgovskim agencijam, gospodarskim zbornicam in inozemstvu kakor tudi vsem inozemskim predstavništvom v naši državi.

— **Skrajni rok za vnovčenje 8. kupana 7 odstotnega investicijskega posojila iz l. 1921** poteče 15. septembra, na kar opozarjamo imetnike teh državnih obveznic. Pooblaščenke banke bodo ta kupon vnovčevale do 1. septembra. Podružnice Narodne banke pa bodo vnovčevale ta kupon do vsehvi 14. septembra.

— **30odstotno nazadovanje ameriške zunanje trgovine.** Iz prvkav objavljenih podatkov zunanje trgovine Zedinjenih držav v juliju je razvidno, da je obseg ameriškega uvoza in izvoza v tem mesecu nasproti juliju preth. leta nazadoval za preko 30%. Uvoz je znašal 219, izvoz pa 269 milijonov Din. S tem je ameriška zunanja trgovina padla na najnižje stanje zadnjih 10 let. To nazadovanje je v znatni meri posledica uveljavljanja novih carin in odpora evropskih držav proti uvozu iz Amerike.

— **Dobave.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 29. t. m. ponudbe za dobavo točlenega gramozar ter vreč (iz jute) za cement. — **Direkcija državne železarne** v Varešu sprejema do 3. septembra ponudbe za dobavo črne železne pločevine, platna, šifona, brisač, odej, ovsa ter hrastovih jamskih pragov. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 4. septembra ponudbe za dobavo siraksa, meril, bičev, uzd, svinecne minija, žeblice, zakovice in vijakov. Dne 12. septembra se bodo vršile naslednje ofertne licitacije: pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave električnega materiala in impregniranih drogrov; pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave platna »amerikan« ter rdečega voska; pri direkciji pomorskega prometa v Splitu pa glede dobave mizarskih klopi. Predmetni oglasi so na vpogled v oisarni Zbornice za TOI.

— **Lastniki Zdravilišča Slatina-Radenici** objavljajo: Zvedeli smo, da se širijo vesti, da nameravamo prodati naše zdravilišče. Zavračamo te vesti kot popolnoma neresnične.

BORZE

21. avgusta.

Na ljubljanski borzi tudi danes devizni promet ni bil znaten. Le v devizah Praga in Berlin je bilo nekaj več potrebe. Tečaj deviz so ostali skoro nespremenjeni, le deviza Dunaj se je nekoliko okrepila, dočim je Trst za malenkost popustil.

Na zagrebškem efektne tržišču so tečaj Vojne škode ostali najdlje nespremenjeni. Do prometa je prišlo v Vojni škodi za kaso po 438,75 in za december po 438,50. Blairova posojila so ostala brez prometa, do zaključka pa je prišlo v 7% dolarskih zastavnih listih Drž. hip. banke po 85,75. Med bančnimi vrednotami so bili zaključki v Jugobanki po 78, v Poljodelski po 56 in v Prastedionu po 920. Od industrijskih papirjev je bila zaključena le Sečarana po 310.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 22.7025. — Berlin 13.4475 — 13.4775 (13.4625). — Bruselj 7.8763. — Budimpešta 9.885. — Curih 1095,9. — Dunaj 796,5. — London 274,50. — Newyork 56,245. — Pariz 221,65. — Praga 166,84. — 167,64 (167,24). — Trst 294,05 — 296,05 (295,05).

Zagreb. Amsterdam 22.6725—22.7325. Dunaj 795 — 798. Berlin 13.4475 — 13.4775. Bruselj 787,63. Budimpešta 988,50. Milan 294,07 — 296,07. London 274,10 — 274,90. Newyork ček 56,1450—56,3450. Pariz 220,65 do 222,65. Praga 166,84—167,64.

Curih. Zagreb 9.12875. Pariz 20.2250. London 25,0475. Newyork 51,42250. Bruselj 71,85. Milan 26,9350. Madrid 54,75. Amsterdam 207,13. Berlin 122,8250. Dunaj 72,68. Sofija 3,7250. Praga 15,26. Varšava 57,70. Budimpešta 90,20. Bukarešta 3,0650.

Dunaj. Beograd 12,5375—12,5775. Berlin 168,66—169,16. London 34,408—34,508. Milan 37,00—37,10. Newyork 706,15—708,65. Praga 20,95125—21,03125. Curih 137,30—137,80. dinarji 12,55—12,61.

Elekti.

Ljubljana. 8% Blair 97,50 bl., 7% Blair 87 bl., Celjska 160 den., Ljubljana. kred. 122 den., Prastedion 910 den., Kreditni zavod 170—180, Vevče 124 den., Ruše 280—300.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma in kasa 438,75—439, za december

438—439, investicijsko 87,50—88,25, agrarne 55—55,50, 8% Blair 97,25—97,75, 7% Blair 86,50—86,875, 7% Drž. hip. banka 85,50—85,75, 6% begluske 77 den.; bančne vrednote: Prastedion 910—920, Union 191 do 192,50, Jug 77,50—78,50, Narodna 7950 do 8025, Srpska 186—187,50, Zemaljska 134 do 135, Poljo 56—56,50, Ljublj. kreditna 122 den.; industrijske vrednote: Nar. žumska 25—30, Našička 1150 den., Gutmann 147,50 do 160, Slaveks 60 den., Slavonija 200 do 202, Drava 220—240, Sečarana 309—311, Brod vagon 110—112, Ljevaonica Osijek 180 do 210, Vevče 124 den., Isis 34—38, Dubrovačka 375—400, Trbovlje 388—401.

Beograd. Vojna škoda 452—453 zaklj., za december, 462,50—463 zaklj., investicijsko 91 zaklj., 7% Blair 89,25 zaklj., Narodna 7860—7920.

Blagovna tržišča

LES

+ Ljubljanska borza (21. t. m.). Tendence za les mlačna. Zaključeni so bili 3 vagoni, in sicer 1 vagon bukovih drv, 1 vagon desk in 1 vagon remeljnov.

ZITO

+ Ljubljanska borza (21. t. m.). — Tendence za žito nespremenjena. Zaključeni je bil 1 vagon koruze. Ponujali so (slovenska postaja, plačljivo 30 dni): pšenice: baško, 80/81 kg. mlevska tarifa po 242,5—245, 79/80 kg po 237,5—240, 78/79 kg po 232,5—235; rž: baško, 72 kg po 170 do 172,5; ječmen: baški, ozimni, 66/67 kg po 185—187,5; oves: baranjski, dobava v prvi polovici avgusta po 210—215; koruza: baško po 185—187,50; moko: baško iz nove pšenice po 395—400.

+ Novosadska blagovna borza (21. t. m.). Borza danes ni poslovala.

+ Budimpeštanska terminska borza (21. t. m.). Tendence nestalna; promet srednji. Pšenica za oktober 17,35—17,36 (obračunski tečaj 17,50), za marec 19,03—19,04 (19,20), za maj 19,51—19,52 (19,70); rž: za oktober 11,38—11,40 (11,50), za marec 12,54—12,56 (12,70); koruza: za avgust 16,25—16,28 (16,30), za september — (16,20), za maj 15,95—15,98 (16,20), tranzitna za avgust — (14,—).

Dopisi

RAJHENBURG. Sokolsko društvo v Rajhenburgu se najtopleje zahvaljuje gospodu Antonu Glihi iz Krškega, ki je naklonil za Sokolski dom 600 Din ob priliki svoje poroke z gđc. Anko Miklavčičevo iz Rajhenburga. Zdravo!

DOLENJI LOGATEC. Naše Sokolsko društvo se pridno pripravljala na svoj domači sokolski praznik. V nedeljo, 24. t. m. se bo vršil namreč javni letni telovadni nastop. Pričetek telovadbe bo ob 16. na telovadišču pred Sokolskim domom. Hišne posetnice se prosijo, da razobesijo na dan zastave. Po nastopu bo v pravkar prenovljeni in okusno preslikani dvorani prosta zabava. Domače občinstvo kakor tudi okolišani vladno vabljeni k obilni udeležbi. Zdravo!

PLANINA PRI SEVNICI. Po kratkem makopolnem trpljenju je preminul v ponedeljek 18. t. m. povsod priljubljeni in spoštovani g. Pepi Kuhn v najlepši moški dobi, star šele 35 let. Pokojnik je bil mirnega značaja, eden onih redkih mož, ki smatrajo dobro delo za načelo življenja. Bodi dobremu pokojniku ohranjen časten spomin, preostali naše iskreno sožalje.

Iz uradnih in drugih službenih objav

Dražbe nepremičnin: Pri okrajnem sodišču v Novem mestu 6. oktobra ob 9.: zemlji. knj. Gor. Straža, vl. št. 345; zemlji. knj. Jurka vas, vl. št. 10

Iz življenja in sveta

Strahote orkana v Napolju

Komaj si je ljudstvo nekoliko opomoglo od potresa, že je nadenjen prihrula nova nadloga. Silen zračni vrtnec je pokončal mnogo hiš in pokopal pod razvalinami več ljudi. Slika nam kaže razdejano v napoljski okolici.

Kongres homeopatov v Stuttgartu

V svetu medicine je nastopila nova razvojna doba, ki pomeni isto, kar pomeni revolucije na političnem polju. Povsod se pojavljajo metode, ki propovedujejo nove načine zdravljenja in nove vzroke nastajanja bolezni. V razvoju medicine pomenjajo ti nauki poseben nov pot, ker ne temelje niti na dosedanjih znanstvenih dognanjih, niti na izkustvu. Novi nauki so si hitro pridobili množice pristašev, ker se zdi, da je medicina v mnogokaterem oziru dosegla svoj višek, preko katerega po dosednji metodi ne more in osobito ker so novi načini zdravljenja zelo enostavni ter zametujejo kirurgijo ter izdelke kemične industrije kot zdravila.

Ti reformatorji v medicini proglašajo nauk Virchowa, da je vsaka človeška bolezen le bolezen celice za napaden ter se vračajo k Hipokratu, ki je učil, da je vzrok vsem boleznem le neugodna sestava telesnih sokov. Zato je zopet prišla do ugleda homeopatija, ki zdravi razne bolezni z najmanjšimi dozami zdravil. Mnogi odlični zdravniki so pristajali homeopatije, med temi prof. Bier, ki je objavil številne nove načine zdravljenja z majhnimi količinami zdravil. Znano je njegovo zdravljenje nahoda z eno kapljico joda. Tudi propovedniki modernega dietičnega zdravljenja dr. Gerson, dr. Bircher-Benner in drugi se držijo več ali manj homeopatskih pravil.

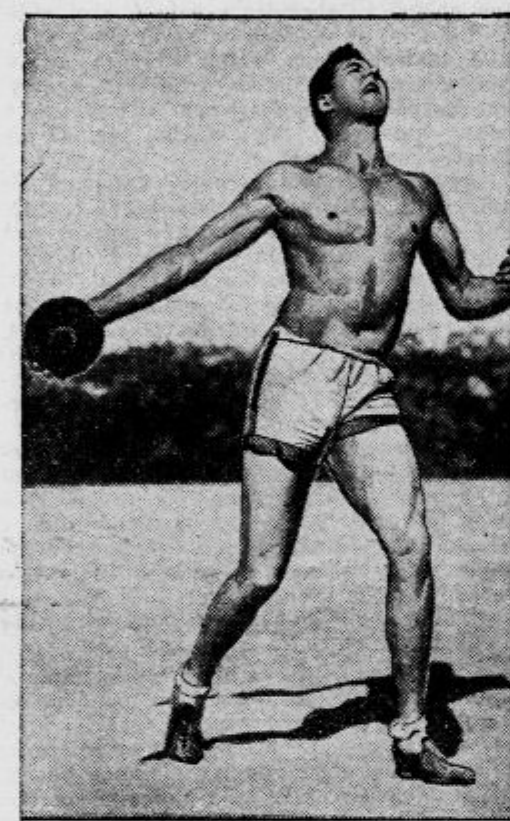
Naš Prešeren je storil rimo »homeopat — življenja tate, kakor pa izgleda danes, homeopatija ni tako brezpomemben ali naravnost škodljiv nauk. V Stuttgartu bodo pristajali homeopatije priredili praktičen tečaj za zdravnike iz vseh držav, da jih nauče zdravljenja po novi metodi. Tečaj bodo vodili odlični nemški medicinski znanstveniki. Prof. Vogel iz Draždan bo predaval o znanstvenih temeljih nauka o prehrani, dr. Bircher-Benner iz Curiha bo govoril za prehrano s surovimi živilci, dr. Gerson iz Bielfelda pa o dietičnem zdravljenju. O raku in o terapiji konstitucije bo predaval dunajski zdravnik za ženske bolezni, docent dr. Aschner, čegar knjiga o krizi medicine je vzbudila veliko pozornost zdravniških krogov. Iz naše kraljevine je prijavil udeležbo na kongresu zagrebški prof. dr. Mikuličič, ki bo obravnaval uporabo živalskih zdravil v medicini.

Kongres bo zavzel stališče glede nekaterih spornih načinov zdravljenja, tako n. pr. glede Zeileisove metode, ki jo v ostalem homeopatski zdravnik v splošnem zavračajo.

Tirolske tujsko prometne zvižaje

V Inomostu sreča tujec na vsakem koraku preko ulic razpete bele napiše z eno in isto besedo: Danke! Komu in zakaj velja ta ponovna trdovratna zahvala, so pojasnili šele nedoljski listi. Na prvi strani priobčujojo uradno zahvalo mestnih oblasti turistom za stalno pozornost, ki jo izkazujejo Tirolski tudi letos, dasi se vršijo v bližnjem Oberammergauu s svojimi pasijonske igre in je pod Italijane prišla vsa južna Tirolska z vsemi hoteli in sanatoriji. V primeri s predvojnimi časi bode tujcu oči neštevilo »narodnih nošč«: kričeča zelena in rdeča krila s črnimi baržunastimi živetki pri ženskah, kratke hlače z binglajočimi čopi okrog golih kolien ter vezene naramnice in zeleni klobuk z značilnimi čopiči pri moških. Vse skupaj ni ravno preveč okusno. A v italijanskem delu Tirolske je ta narodna noša prepovedana, zato domoljubna društva dnevno opominjajo javnost, naj se ne izneveri pesmi in obleki Hoferjeve dežele! Da nadomesti izgubo južnotirolskih jezer, si je mesto Inomost izmislilo čudno zvižajo. Umetniški plakati vabijo tujce: Predno zapustite Inomost, ne pozabite obiskati krasno kopališče Schönruhe. Pol ure udobne vožnje. Sijajni pesek popolnoma nadomesti mor-

sko obalo! Tujci v svoji lahkovernosti res romajo v natrpanih avtobusih po lepi poti med soteskami in gozdovi do samotnega kola z napisom: Schönruhe. Na svoje razočaranje se morajo prepričati, da je krasno kopališče samo majhen ribnik. Voda je napeljana iz dokaj mrzle gorske rečice, pesek je umetno nasut. Toda lesena ležišča, skakalnice in kopalne obleke res hočejo pričarati sliko izgubljenih jezer.

Rekord v metanju diska

Ameriški dijak Pavel Jessup je nedavno v Pittsburgu vrget disk na daljavo 49.94 m.

Nevarni prerok

Herbert Wells je izdal nov roman o univerzitetnem slu Paramaju, ki na spiritalistični seji zaspi in v sanjah postane lord Paramounth, angleški diktator. Prične ostro carinsko vojno zoper Rusijo. Ker pomeni Rusija pod carjem ali sovjeti enako nevarnost za Anglijo, ji morajo pomagati ostale države. Naposled pride do ogrožene vojne med Ameriko in Anglijo, ker Zedinjene države iz strahu pred Japonsko nočejo, da bi Anglija popolnoma uničila Rusijo. Roman nima skoro nikaškega dejanja in tvori vsebinsko večnoma dvo ali samogovori. Poleg hude satire na sodobno angleško miselnost vsebuje roman pretresljiv popis grozot bodoče plinske vojne. Toda angleška javnost je romanu izkazala izredno zanimanje. Vendar kažejo čitatelji in kritiki prej neki praznoverni strah, nego naklonjenost do pisateljeve domišljije. Dosedaj se je namreč uresničilo več stvari, ki jih je prerokoval

Wells v prejšnjih romanih: svetovna vojna, napad Zeppelinov na London, mehanični premični hodniki, ki pešcem nadomeščajo železnico in sl. Vojna med Anglijo in Ameriko je pri sedanjih razmerah malo verjetna, vendar nekateri listi odkrito pišejo, da Wellsovo preročilo odkriva možnost velike nevarnosti, proti kateri bo treba takoj nastopiti. Tudi poprej so vsi smatrali njegovo napoved anglo-nemške vojne (>Boj v zraku<) samo za pretirano karikaturu, pa se je uresničila z grozno točnostjo.

Sodna razprava zavoljo hlač

Znana francoska avtomobilska sportnica Violeta Morris, ki nastopa pri tekmah vedno v moški obleki, je imela ta teden zabavno pravdo. Ženska sportna federacija, ki prireja tekme za žensko prvenstvo na Francoskem, je zahtevala, naj se jih udeleži Violeta v ženski obleki. Sportnica tega ni marala storiti, zato jo je federacija izbrisala iz spiska svojih članic. Violeta je nato vložila tožbo ter zahteva preklic izključitve in 100.000 frankov odškodnine za žalitev. Sodniki so preložili razpravo do zaslivanja izvedencev. Angleški sportniki so v slični zadevi izkazali vsekakor več uidevnosti nego francoski. Znana zmagovalka Helena Wills je igrala zadnjič v Londonu tenis brez nogavic: v belih čevljih, toda z golimi nogami. Odborniki britske zveze za tenis so v več zaporednih sejah razpravljali o tem pretresljivem vprašanju. Po dolgem razburjenju so sprejeli tale pametni sklep: Odbor bi prekratil svoje pravice, če bi Willsovi prepovedal nastop brez nogavic, kajti vsaka dama ima popolno svobodo glede vseh podrobnosti svoje obleke. Ako pa bo hotela Willsova odboru storiti veselje, bo prihodnjič pač nastopila v nogavicah.

Fakulteta za zakonce

To edinstveno fakulteto na svetu je otvorila seveda Amerika: univerza v Bostonu. Število slušateljev obeh spolov je znašalo v prvem akademskem letu 163. Starost dijakov je 17 do 24 let. Oba spola sta ločena pri predavanjih o higijeni v zakonu, zato pa skupaj poslušata ostale tečaje: o štedljivosti, knjigovodstvu, vzgojeslovju in »hišni politiki« (slednja znanost se tiče razmerja do služinčadi, dobavljalcev živil in sl.). Praktične vaje se vršijo v vzornem otroškem vrtcu, kjer se dijak učijo negovati dojenčke ter malo deco. Bodoče soproge peljejo moške tovariše ali znance dvakrat na teden v restavracijo in opazujejo, kako si izbirajo jedi. Žena se mora navaditi na raznovrstno kuhinjo, sicer bi se mož lahko naveličal vedno enih in istih jedi, četudi so dobro pripravljene. Kurz traja dve leti. Prihodnjo pomlad bodo fakulteto zapustili njeni prvi absolventi. Vlada jim je podelila pravico do naslova Dr. M. S., t. j. dr. zakonske znanosti.

Tiger je koristna žival

Ljubitelji prirode, ki zahtevajo zakonito varstvo za vse živali, da bi bila ohranjena pestrost v naravi, so se zavzeli tudi za krvoločnega tigra. Po edincju je tiger pač lahko nevaren, vendar je v splošnem koristen, pravijo tigrovi zaščitniki. V deželah, kjer prebiva ta pisana orjaška mačka, je toliko raznih živali, da bi bilo vsako obdelovanje polja popolnoma nemogoče, ako bi ne bilo tigrov, ki so nekakšen regulativ, da se škodljivci polj ne zarade preveč. Tiger uniči toliko raznih škodljivih živali, da s tem naravnost omogoča poljedelstvo. V onih indijskih krajih, kjer prirajejo čisto love na tigre, se je tako razplodila razna divjačina, da ljudje ne morejo ubraniti svojih polj pred jeleni, srnami, zajci in divjimi bivoli. Tiger ima tedaj v stvarstvu važno funkcijo, dasi je posamezniku nevaren.

Spomenik Francu Jožetu v Ištu

Za 100letnico rojstva so člani habsburške rodbine postavili svojemu bivšemu poglavarju spomenik v Ištu, kamor je Franc Jožef hodil na lov. V počast slavljenca so tudi gostje po večini nadeli značilno nemško lovsko nošo.

SOKOL

Sestanek sokolskih delavcev iz dravske banovine

V sredo se je vršil v Ljubljani prav do bro obiskan sestanek zastopnikov sokolskih žup iz dravske banovine, ki mu je bil namen razmotirati razna interna sokolska vprašanja s posebnim ozirom na bodoči razmah Sokolstva. Ker se vrši konec tega meseca v Beogradu seja izvršnega odbora Saveza SKJ, se je zlasti posvetilo mnogo pažnje gospodarskemu stanju sokolskih društev in društvenih domov, ki so bili dosedaj dograjeni, oziroma bodo postavljeni v bodočih letih. Pri marsikaterem društvu tvori vprašanje telovadnice in telovadišča veliko oviro pravega razmaha. Zato je bila naloga sokolskih delavcev, da skupno razglablajo taka vprašanja in stavijo navzočnim zastopnikom Saveza svoja mišljenja na razpolago. Največje važnosti za razvoj sokolskih društev in čet baš v sedanjih dneh je tudi zadeva stalnih prednjaških sol. V tem pogledu so podali zastopniki žup izredno važne informacije in nato tudi sklenili, da se priredi v najkrajšem času za vse župe skupno večji prednjaški tečaj za vodnike dece in naraščaja in seveda tudi posebni tečaj za vodnike članskih oddelkov. Storjeni so bili tudi primerni sklepi glede organizacije teh vadiateljskih sol. Kot nadaljno točko dnevnega reda se je obravnavalo z vsa natančnostjo sedanji oživljeni sokolski pokret. Odborilo se je postopanje posameznih župnih uprav v tem pogledu ter se je dalo vsem navzočnim navodila, kako naj se postopaj pri ustanavljanju sokolskih čet in društev v bodoče. Vsekakor pa se bo Savezu nasvetovalo, da se pravilnik za sokolske čete v nekaterih točkah nekoliko izpopolni in izpremeni. — Založi se pristope pri ustanavljanju sokolskih čet in društev sodelavstva. — Zelo zanimivi so bili referati glede sokolskega udejstvovanja na polju mladinske vzgoje in udržitve sokolske misli med članstvom. Sokolstvu se odpira tukaj ogromno torišče za delo; najti bo moralo sredstva in pota, da izpolni svojo nalogo. Predvsem so seveda treba veliko število vzgojiteljev »prednjakov«, ki bodo vedeli pritegniti s svojo sokolsko vzgojnostjo in s poznanjem telovadnih in sportnih panog naraščaj in deco. — Končno pa je bilo posvetovanje posvečeno tudi prireditvam večjega sloga, ki so nameravane tekom prihodnjega leta v dravski banovini in ki naj bi bile obvezne za vse župe na njenem ozemlju. Pri tem se je sprožila misel za pokrajinski zlet v Mariboru leta 1931. — Po rešitvi manj važnih, detajlnih zadev glede notranje uprave po društvi in župah ter okrožjih je bil sestanek zaključen. Vodil je vso sejo I. savezni podstarešina br. Gangl, referate pa so podali br. Gangl, br. Fux, dr. Kovacik iz Maribora ter vsi zastopniki posameznih žup. Izrečena je bila želja, naj se slični razgovori vrše večkrat za delegate žup na ozemlju raznih banovin, kakor je to bilo tudi leta 1929.

Proslava 20-letnice Sokola v Radečah

Dne 15. t. m. je praznovala naše društvo svojo 20-letnico z javnim telovadnim nastopom in veliko vrtno veselico. Popoldan ob 13. se je vršil na mestnem trgu promenačni koncert agilne železničarske godbe iz Zidanega mosta. Po skunjah se je formirala povorka, na čelu z godbo, praporom bratskega društva iz Zagorja o/S, in naraščajskim praporom našega društva. Po prihodu popoldanskega vlaka iz Zagreba je krenila povorka, v kateri je bilo lepo število članov, članic naraščaja in dece v kroju, od mosta skozi z državnimi trobojnicami okrašenno mesto, obšipana s cvetlicami od strani občinstva. Na glavnem trgu je izrekel v imenu društva dobrodošlico starosta br. Baša ter v prisrčnem nagovoru v imenu mestne občine župan g. Pošgačnik. Slavnostni govor na veseličnem prostoru je imel ustanovni član br. Rudolf Est, ki se je spomnil ustanovnikov njih zasluge in žrtve, ter orisal sedanje stanje v Sokolu in vzpodbujal članstvo in mladino v temperamentnem govoru k nadaljnemu vztrajnemu delu. V imenu župe je čestital br. župni tajnik in apeliral na mladino, naj se krepko prime dela v Sokolu. Telovadba je bila izvedena vzorno, prav posebno so bili deležni aplavzov naši malčki. Sledila je telovadba na orodju, članice na konju, člani na bradlji in drogu, potem pa dve vrsti na bradlji, Radeče in Zagorje, in na drogu Trbovlje. Po končani telovadbi se je razvila ob sviranju godbe animirana zabava, ki je trajala pozno v noč. Da je prireditev moralno in gmotno dobro uspeła gre bratska zahvala vadiateljskemu zboru, prirediteljem, članstvu našega in udeleženi društev ter darovalcem dobrotkov za srečolov in pecivo.

Sokolski dan v Ribnici na Dolenjskem

V nedeljo, dne 10. avgusta t. l. je praznovala Ribnica prvi sokolski dan, dan ko ni bilo čuti zastarelega nasprotstva in ko se je prva odela v državno trobojnico naša občinska hiša, kateri so sledili še vsi drugi posestniki. Ze dopoldne je bil ves trg praznično okrašen. Po prihodu vlaka se je z godbo 40. p. p. na čelu razvil lep sprevod na telovadišče, kjer so se takoj vršile skušnje za popoldanski nastop. Ob 12. je bil na trgu promenadni koncert. Po koncertu se je razšlo članstvo, med tem so pa pridno pripravljale in bogatile svoje šotore požrtovalne ribniške dame. Ob 3. popoldne se je formirala pred meščansko šolo povorka, katere se je udeležil poleg zastopnikov in članstva vseh okoliških društev tudi župni starosta br. dr. Pipenbacher in član TO br. Kocjan. Domačinov je bilo nad 250.

Točno ob 4. popoldne je bila javna telovadba, pri kateri so nastopili v lepem številu vsi oddelki, pomnoženi s članstvom

Mednarodna higijenska razstava v Draždanih

(Dresden) 1930. »Chlorodont« stolp, znamenje razstave, je visok 30.10 m, ima temeljno ploskev 49 m² in ga obzarja 1700 žarnic, ki porabijo na uro 60.595 vatov toka. Ime »Chlorodont« je oznaka za svetovnoznano zobno pasto, zobno ščetko kakor tudi ustno vodo, ki so nepogrešljive moderni higijeni ust.

sosednjih bratskih društev. Vse točke so izpadle nad vse zadovoljivo. Posebno pohvalo so želi starejši bratje, ki so s svojo strumnostjo vzbudili marsikateri kes: »kaj, tudi jaz bi bil lahko zrazen«.

Telovadba je pokazala verno sliko sistematičnega dela in ljubezni do telovadbe obeh br. načelnika učitelja Ivan Debeljaka in br. A. Juvanca.

Po telovadbi se je razvila okoli šotorov neprilipna zabava, katero je neumorno podpirala pod osebnim vodstvom g. dr. Cerina godba 40. p. p. Veselica je uspeła nad vse lepo in tudi v gmetnom smo letos prišli na zeleno vejico, saj so nam pomagali vsi, posebni zahvala pa še veletrgovcem z vionom g. Štepec in g. Jakovcu za podarjene butlike. Udeležba je bila zadovoljiva in če ne bi železniška uprava odklonila zaprosbe ne ugodnosti, bi bila udeležba še večja, saj vsakdo rad poroma v našo obljudeno ribniško deželo.

Godbeni odsek Sokola I. javlja, da bo danes vaja pihalne godbe. — Kapelnik.

Sokol v Brežicah priredi v nedeljo 24. t. m. ob 16. v zvezi z ostalimi posavskimi društvi izlet k novostanovljenemu sokolskemu društvu v Dobovo, združen z javno telovadbo in ljudsko veselico. Za ugodno zvezo (povratek) na Zagreb in Zidani most preskrbljeno.

Prve sokolske tekme v tenisu je priredilo Sokolstvo na Moravskem in v sležiji od 15. do 17. avgusta. Udeležba je bila izredno velika ter je tekmovalo zelo mnogo članstva in naraščaja. Tekmovalo se je na teniških društva v Moravskih Horach. Poleg navedene družstva so se sodelovali iz Brna, Kraljevega polja, Prostějova, Brodka itd. — Število sokolskih društev, ki goje tudi tenis, se je zadnje čase zelo pomnožilo ter presega danes že prvo stotino. Pri tem se je izkazalo, da je ta lepi sport dostopen ne le bogatim, temveč tudi vsem ostalim, ako se za to na pravi, složen način zavzemajo. In zopet moramo ponoviti, kar smo že dostikrat naglasili: češkoslovaško Sokolstvo nam je lahko tudi na tem polju vzgled.

Velik pohod Sokolstva v Liberec, Češkoslovaško Sokolstvo priredi v septembru od 13. do 15. obisk tamkajšnjemu sokolskemu društvu, ki se ga udeležijo po odposlanstvu 11 žup, med njimi vse praške. Da bo udeležba zelo velika je jasno, saj bojuje sokolsko društvo Liberec težak boj za obstanek v popolnoma pomembnem kraju, ki ga je razumela avstrijska vlada svojačasno tako čuvati. Program obsega za soboto 13. septembra akademijo najboljših društev iz Prage, v nedeljo pa se bo zbrala v Liberec masa Sokolstva, ki prispe tjakaj za postambni vlaki. Vršile se bodo skušnje in promenadni koncerti ter popoldne velik sprevod po mestu, po njem pa velika javna telovadba, kjer nastopi poleg Sokolstva tudi vojska. V ponedeljek bo aranziran velik izlet v libersko okolico. Čisti dobček celega podjetja je namenjen za stvarbo Sokolskega doma v Liberecu.

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV

Petek, 22. avgusta.

Ljubljana 12.30: Plošče. — 13: Nap. časa, borza, repod. glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 18.30: Obeetna godba Magistr. — 19.30: Gospodinjstva ura. — 20: Samospevi g. Juga. — 20.30: Klavirski koncert g. Marjana Lipovška. — 21.30: G. Premelj poje slagerje. — 22: Napoved časa in poročila.

Sobota, 23. avgusta.

Ljubljana 12.30: Plošče. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 18.30: Duo na kitaro in mandolino. — 19.30: Dr. Brežnik: O potresih. — 20: Prenos iz Beograda. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Prenos z Bleda.

Beograd 19.30: Plošče. — 22.45: Koncert orkestra. — 19.30: Narodna na harmoniko. — 20: Večerni koncert. — 22: Poročila. — 22.15: Lahka godba. — 23.15: Narodna na plošče. — Zagreb 12.30: Plošče. — 20: Koncert iz Beograda. — Praga 17: Koncert iz Moravske Ostrave. — 20: Poljudne pesmi in koračnice. — 22.25: Prenos iz Brna. — 23.20: Lahka godba. — Brno 17: Koncert iz Moravske Ostrave. — 20: Prenos iz Prage. — 22.25: Jazz. — Varšava 20.15: Koncert orkestra in solistov. — 23: Godba za ples. — Dunaj 11: Dopoldanski koncert. — 15.15: Koncert orkestra. — 18.25: Balade. — 20.05: Violinski koncert. — 20.35: Dramski večer. — Opereta in zvočni film. — Berlin 18.30: Lahka godba orkestra. — 20: Kabaretni večer. — Godba za ples. — Frankfurt 19.30: Prenos iz gledališča: Verdijeva opera »Ples v maskah«. — 23: Lahka glasba. — Langenberg 17.30: Večerni koncert. — 20: Zabaven večer. — Nočni koncert in ples. — Stuttgart 19.30: Prenos vsega programa iz Frankfurta. — Budimpešta 9.15: Koncert. — 18: Orkestralni koncert. — 20: Madžarske pesmi. — 21: Mešan program. — 22.15: Koncert vojaške godbe. — Rim 17.30: Popoldanski koncert. —

